БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 54 (7084)
МАРТЫН
5
СУББОТО
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин мэдээсэл

1955 оной февралиин 27-до Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ болоһон һунгалтын дүнгүүд тухай

1955 оной февралиин 27-до, воскресеньедэ, Бурят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ Республика дотор Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта болоо.

Нютагай сагаар үглөөнэй 6 часта хаа хаанагүй голосовани эхилээд, һүниин 12 часта дүүрээ. Бурят-Монголой АССР-эй ажалшадай туйлай ехэ политическэ дэбжэлтын, Коммунистическэ партиие, Советскэ Правительствые тойрон тэдэнэй бата нэгэдэлтэй ба жагсаалтай байлгын, мүн һунгагшадай эдэбхитэй ба эмхитэй байлгын оршон байдалда Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэрөө.

Һунгуулиин Центральна комисси Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ болоһон һунгалтын дүнгүүд тухай бүрин мэдээсэлнүүдые һунгуулиин бүхы Окружной комиссинуудһаа абаба.

Һунгуулиин бүхы округуудтахи һунгагшадай ниитэ тоонь 365.722 хүн болоо. Тэрэнэй 365.668 хүн гү, али 99,98 процентнь Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутадуудые һунгаһан һунгалтада хабаадаа.

Һунгуулиин бүхы округуудта коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө 364.714 һунгагшад голосовалба, энэнь голосованида хабаадаһан һунгагшадай ниитэ тоотой 99,74 процентнь болоно. 954 хүн гү, али голосованида хабаадаһан һунгагшадай ниитэ тоогой 0,26 процентнь депутадууд болохо кандидадуудта эсэргүү голосовалаа.

Үнэнтэбэшэ бюллетень байгаагүй.

Һунгуулиин округ бүхэнэй материалнуудые хаража үзөөд, һунгуулиин Центральна комисси болбол «Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй» 38-дахи статьягай үндэһөөр, һунгуулиин бүхы округуудһаа Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаһан депутадуудые регистраци абаба.

Һунгагдаһан бүхы депутадууд коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадууд мүн.

Һунгагдаһан депутадуудай список доро толилогдобо.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой гайхамшаг илалта

...сэгэлдэр манай газетэдэ РСФСР-...й Верховно Соведтэ болоһон һун...лтын дүнгүүд тухай һунгуулиин ...нтральна комиссиин мэдээсэл то...лиогдоһон байгаа. Мүнөөдэр Бурят-...онголой АССР-эй Верховно Сове...э болоһон һунгалтын дүнгүүд тухай ...унгуулиин Центральна комиссиин ...эдээсэл толилогдобо.

...Эдэ мэдээсэлнүүд дээрэһээ хаража ...эхэдэ, февралиин 27-до болоһон ...унгалтын үедэ коммунистнууд ба ...артийнабэшэ хүнүүдэй арадай блок ...айхамшаг илалта туйлаһан байна.

...һунгалта хадаа политическэ угаа ...эдэбхиин, Коммунистическэ пар...ие ба Советскэ правительствые ...ойрон ажалшадай тон нягтаар ...агсаһанай тэмдэг доро хаа хаа...гүй үнгэрөө. РСФСР-эй Верховно ...оведэй һунгалтада һунгагшадай ...97 процентнь хабаадаа, һунгалта...а хабаадагшадай 99,76 процентнь ...оммунистнууд ба партийнабэшэ ...үнүүдэй блогой кандидадуудай тү...өө голосовалба, һунгуулиин бүхы ...кругуудта депутадууд һунгагдаа, ...эрэ тоодо Бурят-Монголой АССР-...эй нүхэд Г. Н. Климов (Забайкаль...а округ), А. Н. Овчинникова (Кях...инска округ), Г. Ц. Цыдыпжапов ...Забайкальска округ), Д. Ц. Цырем...илон (Улан-Удын округ) РСФСР-...й Верховно Соведэй депутадуудаар ...унгагдаба. БМАССР-эй Верховно ...оведэй һунгалтада һунгагшадай ...98 процентнь хабаадаа, һунгалта...а хабаадагшадай 99,74 процентнь ...оммунистнууд ба партийнабэшэ хү...үдэй блогой кандидадуудай түлөө ...олосовалба, һунгуулиин бүхы окру...удта депутадууд һунгагдаа. Мүн ...ютагай Соведүүдтэ болоһон һунгал...нууд тон эмхитэйгээр үнгэржэ, то...томо һайн дүнгүүдые үгэһэн байна. ...РСФСР-эй ба БМАССР-эй Вер...вно Соведүүдэй, нютагай ...оведүүдэй депутадуудаар про...мышленностиин ба хүдөө ажахын ...рүүшүүл, партийна ба советскэ хү...дэлмэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, Со...етскэ Армиин ба Далайн -Сэрэгэй ...лодой сэрэгшэд, наукын ба куль...турын ажал-ябуулагшад һунгагдан...й. Һунгагдаһан эдэ депутадууд ха...а арадай һунгамалнуудай үндэр ...рые арюун сэбэрээр абажа ябаха ...жэ, Коммунистическэ партяар ...эсогдоһон политикые бэелүүлхын, ...эо оронойнгоо дам саашадаа һалба...ан мандахын түлөө шэн зоригтой...оор тэмсэхэ гэжэ найдагдана.

Российска Федерациин, тэрэ тоодо ...анай республикын ажалшад ком...унистнууд ба партийнабэшэ хүнүү...й блогой кандидадуудай түлөө нэ...н хүн шэнгеэр голосовалхадаа ...оммунистическэ партида хүсэд эти...жэ, тэрэнэй политикые дүүрэн ...эмжэжэ ба һайшаажа байһанаа да...н харуулба. Коммунистическэ пар...иин политика хадаа арадай ашаа ту...ада зорюулагдаһан политика бай...энь советскэ хүнүүд олон арбаад ...ы соо лаблан ойлгоһон байха юм.

Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро Советскэ Союз хадаа индустриально-колхозно хүсэн түгэс гүрэн болонхой. Парти, правительство хадаа манай экономикын үндэһэ һуури болохо хүндэ индустрие саашадаашье шууд хүгжөөхэ гэһэн генеральна хараа шугам бэелүүлнэ. Энэнь КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин шиидхэбэри дотор түсгаар тэмдэглэгдэнхэй.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленум хадаа хүдөө ажахые хүгжөөн дэбжээхэ асари ехэ программа зохёонхой, ойрын 5—6 жэлэй турша соо жэл бүриин 10 миллиард пүүд орооһо таряа абадаг болохо, малажалай гол продуктнуудые үйлэдбэрилгэ хоёр, хоёрһоо үлүү дахин ехэ болгохо гэһэн бүгэдэарадай зорилго табинхай.

Коммунистическэ парти ба Советскэ Правительство болбол хүндэ индустрие ба хүдөө ажахые хүсэтэ ехээр хүгжөөһэнэй үндэһэн дээрэ ажалшадай саг үргэлжэ ургажа байдаг материальна ба культурна эрилтэнүүдые эрхимээр хангаха зорилго табяад, тэрэнээ бэелүүлжэ байна.

Манай түрэл правительство хадаа коммунистическэ общество байгуулха зорилго шиидхэхэ зуураа, эб найрамдалые бэхижүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэнэ, оронойнгоо экономическа ба өөрыгөө хамгаалалгын хүсэ шадалые бэхижүүлнэ.

Коммунистическэ партиин политикые, Советскэ Правительствын ажалябуулгые манай арад һайшаан дэмжэнэ. Энэнь түсгаарлабал, һая болоһо үнгэрһэн һунгалтын дүнгүүд дээрэһээшье харагдана.

Манай амжалтанууд ба илалтанууд ехэ юм. Энэнь хүн бүхэндэ мэдээжэ. Теэд, коммунистическэ партяар хүмүүжүүлэгдэһэн советскэ хүнүүд амжалтануудтаа дашуурап, һанаагаа амардаг зантгүй, амарха эрхэшьегүй байна. Арадаймнай ажахын элдэб һалбаринуудта, культурна байгуулалтада үшөөл олон дутагдалнууд бии: ажалай бүтээсэ зарим газарнуудта бага байһаар зандаа, техническэ шэнэ прогресс, шэнэ технологи ажалда нэбтэрүүлгэ, ухаалан зохёолго ба уралан нарижуулга гэхэ мэтын, урагшаа дабшалтын арганууд заримдаа һулаар хэрэглэгдэнэ. Гүрэнэй мүнгэ зөөри, барилгын материал гэхэ мэтые алмаха, ажалай журам бэхижүүлхэ талаар ехэ юумэ хэгдэхэ ёһотой. Гүрэнэй аппарадые сомор болгохо ба хүдэлмэриинь һайжаруулха талаар тон ехэ ажал хэгдэхэ байна. Эдэ бүхы зорилгонуудые социалистическэ мүрысөө, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл гэхэ мэтын социалистическэ байгуулалтын арга метод хэрэглэн шиидхэхэ байнабди.

Коммунистическэ партиин ба Советскэ Правительствын хүтэлбэри доро шэнэ илалтанууд тээшэ урагшаа, нүхэдүүд!

Челябинска область. Партиин уряагаар колхозууд болон МТС-үүдтэ хүдэлмэрилхоор олон тоото мэргэжэлтэд болон механизаторнууд ороной промышленна центрнүүдһээ ерээ. Миасс—Челябинска МТС-тэ ерэһэн мэргэжэлтэд байра байдалаар һайнаар хангагдаа. Тэдэнэр шэнэ гэрнүүдтэ байра абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ. Миасс—Челябинска МТС-эй главна инженер Г. И. Скорикова байра соо. Зүүн гарһаа—тэрээнэй һамган Л. Р. Скорикова.

ТАСС-эй фотохронико.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Кукурузые колхоз бүхэндэ гибриднэ үрэһөөр тарихань

ДНЕПРОПЕТРОВСК. (ТАСС). Кукурузые гибриднэ үрэһөөр тарихада тэрээнэй ургаса ехээр дээшэлдэг байна. Гибриднэ сортнуудые байгуулха үрэһэнэй тусхай ажахынууд областиин бүхы районуудта эмхидхэгдээ. Областиин колхозууд ехэ талмай дээрэ тарилга хэхын тула «Успех», «Вир—42» гэжэ нэрэтэй гибриднэ үрэһэтэй болоо.

Криничанска районой Чкаловай нэрэмжэтэ, Ново-Московско, «Червоний Партизан», Лиховскиин нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельнүүдтэ хэрэглэгдэдэг кукуруза тарилгын түрүү арга колхозуудта шудалагдажа эхилбэ.

Хүдөө ажахын машинануудай запасной частьнуудые ехээр бүтээн гаргана

МИНСК. (ТАСС). Минскын машина бүтээлгын предприятинууд хүдөө ажахын машинануудые ехээр үйлэдбэрилдэг боложо байна.

Ворошиловай нэрэмжэтэ станок бүтээлгын заводой коллектив тракторнуудта хэрэглэгдэхэ детальнуудые үйлэдбэрилгын квартальна түсэбые 2 һара соо дүүргээ. Үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һаратай сасуулбал деталь бүтээн гаргалга 20 процентээр ехэ болоо.

Автомобильна заводой коллектив запасной частьнуудые үйлэдбэрилгын 2 һарын даалгабарие үлүүлэн дүүргээ. Энэ жэлһээ хойшо эндэ 6 шэнэ деталь үйлэдбэрилэгдэдэг болоо. Запасной частьнуудые бүтээлгын ехэнхи хүдэлмэринь автоматическаар бүтээгдэдэг болобо.

Заһабарилгын-механическа, мотовелосипеднэ, мүн городой бусад предприятинуудай хүдэлмэришэд хүдөөгэй захилые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Металлургическа урданай заводто

ЧЕРМОЗ, (Молотовско область). (ТАСС). Чермозско металлургическа завод Уралдахи урданай заводуудай нэгэн юм. Энэ предприятиин коллектив булад шудхалга, прокат үйлэдбэрилгэеэ ехэдхэжэ байна.

Булад шудхагша нүхэр Мокрушев ехэхэн амжалта туйлаа. Мартеной квадратна метр талмай бүхэнһөө нормоор хараалагдаһанай ёһоор 5,8 тонно булад хайлуулхын орондо 7 тонно хүрэтэр хайлуулна. Булад шудхагша нүхэр Петров мүн лэ ниимэрхүү амжалта туйлаа.

Камчаткын ангуушад квартальна түсэбөө дүүргэбэ

ПЕТРОПАВЛОВСК-КАМЧАТСКИЙ. (ТАСС). Ангай арһа тушааха квартальна түсэбөө Камчаткын ангуушад һара хахадаар урид дүүргээ. Мянга гаран ангуушад хоёр, мүн хоёрһоо дээшэ сезонойнгоо даалгабари дүүргэбэ.

Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ Республикын ажалшадай депутадуудай хизаарай, областной, окружной, районно, городской, хүдөөгэй болон поселково Соведүүдтэ болоһон һунгалтын дүнгүүд тухай

1955 оной февралиин 27-до ню...тагай Соведүүдтэ болоһон һунгалта...удта хизаарай 6 Соведтэ, област...ой 53 Соведтэ, хизаарнуудтахи об...астной 2 Соведтэ, автономно об...астьнуудай областной 6 Соведтэ, ...национальна округуудай окружной ...0 Соведтэ, районно 2146 Соведтэ, ...городской 802 Соведтэ, городуудта...хи районно 320 Соведтэ, хүдөөгэй ...386 Соведтэ, мүн ажалшадай де...путадуудай поселково 1282 Соведтэ ...депутадууд һунгагдаа.

Ажалшадай депутадуудай хизаа...рай, областной, окружной, районно, ...городской, хүдөөгэй болон поселко...во Соведүүдтэ һунгалтын болоходо: ...хизаарай Соведүүдтэ һунгагшадай ...99,96 процент, областной Соведүүд...тэ—99,96 процент, окружной Сове...дүүдтэ—99,93 процент, районно Со...ведүүдтэ—99,97 процент, Городской ...Соведүүдтэ—99,95 процент, Горо...дуудтахи районно Соведүүдтэ—99,64 ...процент, хүдөөгэй болон поселково ...Соведүүдтэ—99,97 процент голосо...ванида хабаадалсаа.

Кандидадуудай түлөө голосовал...ан һунгагшадай тоос голосованида ...хабаадаһан һунгагшадай юрэнхы ...тоотой сасуулбал: хизаарай Сове...дүүдтэ—99,78 процент, областной ...Соведүүдтэ—99,67 процент, окруж...ной Соведүүдтэ—99,73 процент, ...районно Соведүүдтэ—99,56 процент, ...городской Соведүүдтэ—99,50 про...цент, городуудтахи районно Сове...дүүдтэ—99,57 процент, хүдөөгэй бо...лон поселково Соведүүдтэ 99,32 про...цент болоно. Һунгагшад коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө нэгэн дуугаар голосовалаа гэжэ голосованиин дүн харуулна.

Нютагай бүхы Соведүүдтэ хамта дээрээ 833.376 хүн һунгагдаһан байна. Һунгагдаһан бүхы депутадуудынь коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадууд мүн. Депутадуудай 36,4 процентнь эхэнэрнүүд, 48,9 процентнь КПСС-эй гэшүүд, мүн гэшүүндэ кандидадууд, 51,1 процентнь партийнабэшэ хүнүүд болоно.

Хүдөөгэй Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын 101-дэхи һунгуулиин округто баллотировалагдаһан кандидадууд диилэнхи олонхи голос абаагүй дээрэһээ депутадуудаар һунгагдаагүй.

Районно Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин 2 округто, городской Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин нэгэ округто, городуудтахи районно Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин нэгэ округто, хүдөөгэй Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин 13 округто, поселково Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин нэгэ округто һунгалтанууд болоогүй гэхэ гү, һунгалтанууд тухай Дүримэй эбдэгдэһэн дээрэһээ һунгалтанууд үнэнтэ бэшэ гэжэ тоологдоо.

«РСФСР-эй ажалшадай депутадуудай хизаарай, областной, окружной, районно, городской, хүдөөгэй ба поселково Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй» ёһоор эдэ бүхы округуудта һунгалтанууд шэнээр болохо байна.

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаһан депутадуудай список

УЛАН-УДЭ ГОРОД

Абросимова Евдокия Николаевна—Рапжуровска округ.
Балдано Намжил Гармаевич—Кировскэ округ.
Бутко Василий Сидорович—Индустриальна округ.
Бутуханов Николай Васильевич—Комсомольско округ.
Гагин Сергей Андреевич — Горьковско округ.
Гендунова Пайдан—Советскэ округ.
Голощапова Анна Феоктистовна—Стеклозаводско округ.
Гурьянов Константин Васильевич—Заудинска округ.
Давыдов Александр Викторович—Заводской округ.
Данилов Владимир Сагаханович—Серовско округ.
Завгородняя Мария Федосеевна—Фабричпа округ.
Иванов Дмитрий Иванович—Дивизионно округ.
Костеева Надежда Иннокентьевна—Мясокомбинатска округ.
Лисюткин Василий Петрович—Лесозаводско округ.
Магунов Евгений Леонидович—Кирпичнозаводско округ.
Матвеев Константин Михайлович—Машиностроительна округ.
Медведев Поликарп Трифонович—Красногвардейскэ округ.
Никифорова Екатерина Михайловна—Свердловско округ.
Ножкин Петр Ефимович—Пушкинска округ.
Островская Вера Леонтьевна—Красноармейскэ округ.
Очиров Будажап Очирович—Октябрьска округ.
Поварнина Агафья Андреевна—Паровозостроительна округ.
Раднаев Эрдэн Раднаевич—Селенгинскэ округ.
Редечкин Иван Филиппович—Нижне-Березовско округ.
Сандакова Дарья Шагдаровна—Верхне-Березовско округ.
Спирюхов Иван Андреевич—Некрасовска округ.
Хахалов Александр Уладаевич—Тэцовскэ округ.
Цыремпилон Доржи Цыремпилович — Лазовско округ.
Чепарин Петр Диомидович—Железнодорожно округ.

БАБУШКИН ГОРОД

Масалов Дмитрий Павлович—Бабушкинска округ.
Могнонов Марк Могзоевич—Танхойско округ.

ГОРОДОК ГОРОД

Борисов Николай Иванович—Городокско округ.
Гребенникова Александра Николаевна—Баянгольско округ.
Игумнов Прокопий Ильич—Холтосонско округ.

БАЙКАЛО-КУДАРЫН АЙМАГ

Власов Семен Иннокентьевич—Байкало-Кударинска округ.
Сычев Трофим Дорофеевич—Шергинскэ округ.

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГ

Бубеев Радна Сагалаевич—Сувинска округ.
Будаева Ганжур Тыкшикиевна—Баргузинска округ.
Сафронов Роман Савельевич—Усть-Баргузинска округ.

БАУНТЫН АЙМАГ

Басаулов Дуванча Иванович—Багдаринска округ.
Пономарев Вениамин Евграфович—Ципиканска округ.

БИЧУРЫН АЙМАГ

Бадмаев Санжижап Гырылович—Окино-Ключевскэ округ.
Мадаев Кирилл Михайлович—Заганска округ.
Павлова Прасковья Евдокимовна—Партизанска округ.
Утенков Яков Аверьянович—Бичурска округ.

ЗЭДЫН АЙМАГ

Желтый Артем Владимирович—Петропавловска округ.
Цыбенова Дарижап Жамбаловна — Боргойско округ.

ЯРУУНЫН АЙМАГ

Лобсанов Даши Лобсанович—Витимскэ округ.
Цыдыпов Бато-Мунко Цыдыпович — Сосново-Озерско округ.

ЗАИГРАЙН АЙМАГ

Афанасенко Петр Абрамович—Илькинскэ округ.
Башинов Африкан Владимирович — Горхонско округ.
Киселев Серпион Кириллович—Брянска округ.
Левченко Владимир Михайлович—Онохойско округ.
Макарова Тамара Ивановна — Верхне-Талецка округ.
Нимаева Очиржалма—Усть-Курбинска округ.
Петров Федор Филиппович—Заиграевска округ.
Яневич Мария Иосифовна—Ново-Илькинскэ округ.

ЗАКАМЕНАЙ АЙМАГ

Абидуева Ханда Доржиевна—Хамнейскэ округ.
Гармаев Цыбик Балданович—Санагинска округ.

ИВОЛГЫН АЙМАГ

Очиров Цырен Очирович—Оронгойско округ.
Славина Елена Степановна—Иволгинска округ.
Эрдынеев Даши Ринчиндоржиевич—Гурульбинска округ.

КАБАНСКЫН АЙМАГ

Дроздов Иван Петрович—Твороговско округ.
Кыштымов Григорий Иванович—Посольско округ.
Тамакулов Афанасий Протасович—Каменска округ.
Чувьюров Михаил Иванович—Кабанска округ.

ХЭЖЭНГЫН АЙМАГ

Гомбоев Бумбэ Гомбоевич—Кижингинскэ округ.
Лобсанов Будажап Лобсанович—Средне-Кодунска округ.

КУДАРЫН АЙМАГ

Жарникова Клавдия Марковна—Кударинска округ.
Стегачев Иван Мартынович—Тамирска округ.

КУРУМКАНАЙ АЙМАГ

Будаева Анна Раднаевна—Гаргинска округ.
Раднаев Даши-Нима Тыжебрович—Курумканска округ.

КЯХТЫН АЙМАГ

Будажабэ Федор Тогочеевич—Кяхтинска Городской округ.
Дансарунова Цыпылма Дансаруновна — Усть-Кяхтинска округ.
Модогоев Андрей Урупхеевич—Кяхтинска Пригороднэ округ.
Пивоваров Николай Буинович—Кяхтинска Ленинскэ округ.

МУХАРШЭБЭРИ АЙМАГ

Большаков Владимир Георгиевич—Хонхолойско округ.
Дамдинжапов Цырендоржи Жанабадараевич — Сутайска округ.
Ерофеев Яков Егорович—Мухоршибирскэ округ.
Цыренов Лыгден Цыренович—Шаралдаевска округ.

АХЫН АЙМАГ

Ошоров Даша Дашеевич—Окинска округ.

ПРИБАЙКАЛЬСКА АЙМАГ

Алемасова Анна Никитична—Ильинска округ.
Насников Иван Прокопьевич—Турунтаевска округ.
Тараненко Алексей Георгиевич—Горячинска округ.

ХОЙТО-БАЙГАЛАЙ АЙМАГ

Воронин Гавриил Иннокентьевич—Нижне-Ангарска округ.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГ

Балалаешников Иван Васильевич—Первомайска округ.
Доржижапова Ханда Доржижаповна—Убур-Дзокойско округ.
Кузьмин Александр Бадаевич—Ново-Селенгинскэ округ.
Семенов Бато Семенович—Шахтинска округ.
Хамаганов Антон Халбаевич—Гусино-Озёрско округ.

ТАРБАГАТАЙН АЙМАГ

Болонев Андриян Евстафьевич—Больше-Куналейскэ округ.
Григорьева Прасковья Ивановна—Тарбагатайска округ.
Дубровский Василий Иванович—Саянтуевска округ.

ТОРИИН АЙМАГ

Болсохоев Даниил Степанович—Бургултайска округ.
Буянтуева Юмжур Цыденжаповна—Нижне-Торейскэ округ.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГ

Баранников Иннокентий Васильевич—Кыренскэ округ.
Зонхоев Борис Федорович—Еловско округ.
Сороковиков Георгий Иннокентьевич — Цаган-Нурска округ.

ХОРИИН АЙМАГ

Дамдинова Будэма Цыреновна—Хоринско округ.
Егорова Лидия Яковлевна — Верхне-Курбинска округ.
Рудаков Николай Владимирович—Удинска округ.

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна Комисси.

ҮБЭЛЖЭЛГЫН ЭГЭЭН ХАРЮУСАЛГАТАЙ ҮЕ БОЛОБО

Малаа гарзалуулангүй, хүсэ шадал hайнтайгаар ондо оруулхын түлөө бүхы оролдолгоёо гаргая!

★

Малажалые саашадань хүгжөөхын түлөө

КПСС-эй Центральна Комитедэй январска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон Закаменай аймагай колхозууд ниитынгээ малай тоо толгойе түргэнөөр олошоруулха бодото хэмжээ-ябуулгануудые хараалжа байна. Энэ зорилгоёо амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэнь туhалалсаха гэжэ аймагай центр Цакир тосхоной комсомолецууд болон залуушуул хүдөө колхозуудта олоороо ошохые хүсэбэ. Тэдэнэр колхозой гэшүүд боложо, саг үргэлжэ хүдэлмэрилхөөр хүдөө гарана.

Колхозуудта хүдэлмэрилхээ ошохые хүсэhэн Улан-Удэ городой комсомолецууд болон залуушуулай суглаанда хабаадагшадай хандалгын hүүлээр колхоздо эльгээхые гуйhан хорёод мэдүүлгэ ВЛКСМ-эй айкомдо ороо. Тэдэнэй дунда комсомолец Буда Аюшеевэй мэдүүлгэ бии. Намайе гэр бүлэнэртэйм хамта малажалтай Санагын сомоной «Коммунизм» колхоздо хүдэлмэрилхээ ошохыем эльгээгыт,—гэжэ тэрэ гуйлта соогоо бэшэhэн байна.

Түрүүшын бүлэг хүнүүд аймагай центрhээ колхозуудта гаража захаланхай. Комсомолой айкомдо мэдүүлгэнүүд орожо үргэлжэлhөөр.

М. Гончиков.

* * *

Закаменай аймагай «Победа» колхозой үүлтэртэ малай фермэдэ ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдэбэ. Тэндэ дүүжэн харгы, кормозапарник, заахан электростанци тодхогдоhон байна.

Фермые механизацилха хүдэлмэриие Закаменай МТС-эй механизаторнууд нүхэр Б. Цыреновэй хүтэлбэри доро бэелүүлээ.

Ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилhанайнь түлөө механизаторнуудта колхознигууд халуун баясхалан хүргөө.

Б. Шагдуржапов.

Хурьгадые шэнэ аргаар түлжүүлнэ

Гарма Бальжиевна Гармажапова Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо хонишоноор хүдэлhөөр арба гаран жэл болобо. Энэ үе соо хэдэн мянган хонид тэрэнэй ажалша гараар үсхэгдөө.

Үнгэрhэн жэлдэ 600 эхэ хонинhоо 624 хурьга абажа түлжүүлhэн байна. Мүнөө хонин hүрэгөө жэшээтэ hайнаар үбэлжүүлжэ байнхай. Шэнэ жэлhээ хойшо 217 хурьга нэгэшье хороолтогүйгөөр абаа.

Түрүү хонишон ажалай шэнэ арга хэрэглэжэ, иимэ амжалта туйлана. Мүнөө хурьгадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлнэ. Өөрөө зоотехническэ кружогой занятида ехэ ханамжатайгаар, таhалгаряагүйгөөр hуралсадаг.

В. Гуржапов.

Манай республикын малшад КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые үнэн зүрхэнhөө hайшаажа, малажалай продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилхын түлөө тэмсэжэ эхилээ. Заиграйн аймагай Димитровой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд малайнгаа үбэлжэлгые, түл абалгые hайнаар үнгэргэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: энэ колхозой эрхим hаалишан Зоя Митрофановна Пронина (зүүн гарhаа) түлигдэдэггүй байрада тугалнуудые түлжүүлхэ тухай колхозой түрүүлэгшэ, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат Тамара Ивановна Макароватай хөөрэлдэжэ байна.

А. Мантаевай фото.

★ ★

Хонидоо hайнаар бэлшээнэ

Үнгэрэгшэ жэл соо миллион хахад шахуу түхэригэй олзо оруулжа, ажалта үдэр бүхэндэ 4 түхэриг хубааhан «Коммунизм» колхозой (Яруна) правлени ба партийна эхин организаци хони үсхэбэрилгэдэ ехэхэн анхарал табидаг юм. Мүнөө 8136 хони ондо оруулжа байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ 156 центнер ноохо гүрэндэ тушаажа, 311.465 түхэриг олзо оруулhан байгаа. Нарин ба нарибтар ноохотой хонид жэл ерэхэ бүри олошорно. Хонидые үсхэжэ, үүлтэрыень hайжаруулха хүдэлмэридэ хонишодой үүргэнь тон ехэ.

Эндэ Ринчинханда Ширапжалсанова гэжэ залуухан хонишон бии юм.

Ринчинханда хонишон болоhоор 6 жэл болоо. Тэрэнэй даажа байдаг хонид шадамараар харууhалагдаhанай ашаар хододоо тобир тарганууд байдаг. Энэ хонишон адуулгын үедэ үдэр бүри бэлшээри урилжа хэрэглэдэг, хонидой амарха сагыень алдадаггүй юм. Шуурган үдэр—боролжын нэмэридэ, дулаан үдэр—хуудам талада тэрэнэй хонид бэлшэдэг. Сэбэр ба ехэ ноохо абахын түлөө хододоо тэмсэжэ, хонидтоо тэжээл үхэдөө бэе дээрэнь үбhэ унагаадаггүй, хабшуу буртаг соогуур үбэлдөө, хабартаа адуулдаггүй заншалтай юм.

Хабартаа хонидоо адуулжа байхадаа малша хурса нюдөөрөө тэдэниие ажаглан, хубалзатаhан хониие тэрээнhээ дары арилгадаг. Ринчинханда мүнөө Зүүн Үльдиргын эрье дээрэ 500 гаран хони гарзагүй, тарган тобироор ондо оруулжа байна. Тэрэнэй хонид эртэ түрэхөөр ороондо оруулагдаhан аад, мүнөө хурьгалжа эхилээ. Эртэ түрэhэн хонидоо hайнаар эдеэлүүлжэ, зун хэнзэлүүлхэ түсэбтэй юм. Ринчинханда «Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые тон халуунаар hайшаажа, шэнэ уялгануудые абаад, бүри ехэ амжалта туйлахын түлөө тэмсэжэ байна.

23 наhатай залуухан хонишон Ринчинханда басагаяа нютагайнь зон аймагай Соведэй депутат болгон hунгаа.

Ц. Номтоев.

Дүршэлтэй хонишон

Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо малажал дээрэ үни удаан хүдэлhэн, дүй дүршэл ехэтэй болоhон колхознигууд олон юм. Тэдэнэй дундаhаа 20 гаран жэлэй туршада колхозой ниитын малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байhан хонишон Пылжит Идамжапова шалгарна.

Үнгэрhэн жэлдэ нүхэр Идамжапова даалгагдаhан хонидойнгоо 100 эхэ хонин бүриhөө дунда зэргээр 104 хурьга абаа, мүнөө хонидоо тобир тарганаар ондо оруулжа байна.

Пылжит Идамжапова хонидойнгоо үүлтэрые hайжаруулжа, нарин ба нарибтар ноохотой болгохын түлөө саг үргэлжэ оролдодог. Энээнэйнгээ ашаар үнгэрhэн жэлдэ хонин бүхэнhөө 2,5—3 килограмм шанар hайнтай ноохо хайшалжа абаhан байха юм.

Оролдосотой ажалайнгаа түлөө ажалта үдэртөө hайн түлбэри абаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ эрхим хонишон Идамжапова хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ ошожо ерэhэн байна.

К. Доржиев.

★ ★

Улам хүсэтэйгөөр ажаллана

Хэжэнгын аймагай колхознигууд КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолдо харюу болгон шэнэ уялгануудые абаад, тэрэнээ дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. Чесаны сомоной томодхогдоhон «Коммунизм» колхоз мүнөө жэлдэ 4 мянга гаран гектарта тарилга хэхэ юм. Тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие колхозой гэшүүд муу бэшээр ябуулжа байна. Мүнөө энэ колхоз 6 мянган центнер үрэhэ «ОС-3» машинаар сэбэрлээ. Энэ үрэhэнэйнь 3400 центнерынь шэниисэ. Колхозой таряанажалай бригадын бригадирнууд нүхэд Гомбоцырен Цыдыпов, Цындып Шобогоров, Дархан Пинтаев гэгшэд хоорондоо мүрысөөд, ерэхэ хабарай тарилгые агротехническэ болзор соо эрхим шанартайгаар үнгэргэхын түлөө бэлэдхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа байна. Эдэ бригадынхид 600 гаран гектар таряанай газарта саhа тогтооhон, хоёр мянгаад тонно наг шэбхэ шэрэhэн, 15 центнер шубуунай аргал, хорёод центнер үнэhэ суглуулhан, рассада тариха 51.180 горшоогхонуудые бэлэдхэhэн, мүн горьтой газарта тошон халяаhан байна.

Колхозой малшад мүн лэ hайнаар ажаллана. Жэшээнь, Мухор-Шибирь гэжэ газарта байдаг нүхэр Цырма Цыреновагай даадаг отара хонидоо хоролтогүйгөөр, тарган тобироор ондо оруулжа байна. Энэ отарада 300 гаран хонид хурьгалха юм. Отарын хонишод 100 эхэ хонин бүриhөө 105 хурьга абажа түлжүүлхэ уялга абанхай. Февраль hараhаа хонидынь хурьгалжа эхилбэ. Мүнөө 200 хурьган абтаад, кошарно-базова аргаар түлжүүлэгдэжэ байна. Энэ отарын хонишод Р. Цыденжапова, Д. Цыренова гэгшэд дүй дүршэлөөр ехэ юм. Хонишон Цырма Цыренова ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй депутат болгогдожо hунгагдаба. Нүхэр Цыренова ажалшадай энэ хүндэтэ найдабариие оролдосото ажалаараа харюулха байха.

Дээдэ-Хэжэнгын сомоной Хрущевой нэрэмжэтэ томодхогдоhон колхозой нарин, нарибтар ноохотой хонидой 1-дэхи фермэ (даагшань Цыдендамба Бимбаев) зургаа мянгаад хонитой. Эдэ хонидойнь гурба мянгаадынь хурьгалхаар хүлеэгдэнэ. Мүнөө хонидынь тобир тарганаар ондо оруулагдажа байна. Отарануудай дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ Балма Рынчинова Ханда Очирова хоёрой отаранууд түрүү зэргэдэ ябана. Эдэ хоёр отаранууд Болдируу, Тэндит гэжэ газарнуудта үбэлжэжэ байна. Эндэнь типовой hайн байранууд бии юм. Эндэхи хонишод хурьгадаа кошарно-базова аргаар түлжүүлнэ, Мүнөө эндэ 100 гаран хурьгад кошарно-базова аргаар, нэгэшье хоролтогүйгөөр тэнжээгдэжэ байна. Хонидойнь хүсэ шадал hайн. Хонидоо саг соонь эдеэлүүлнэ, уhална, хонидойнь байра сэбэр.

Д. Доржиев.

hү ехээр hаахын түлөө тэмсэнэб

Үнгэрэгшэ жэлдэ манай колхозой правлени намда нютагай үүлтэрэй 15 үнеэ тушаажа үгэhэн байгаа. Жэл соо үнеэн бүриhөө 800 литр hү hааха түсэбтэй байгааб. Нютагай үүлтэрэй үнеэдhээ түрүүшээр эды шэнээн hү hааха гээшэ бэрхэшэг шэнги байгаа hэн. Юундэб гэхэдэ, үнеэднай тэжээлээр хүсэд хангагдаагүй, мүн зоотехническэ заабариин ёhоор hаалгажа hургагдаагүй байhан юм. Зүгөөр, манай фермын hаалишад, тэрэ тоодо бишье, бүхы арга шадалаараа ажаллажа, hү hааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ шиидэhэн байнабди.

Манай хүсэл зоригые колхозоймнай правлени болон партийна эхин организаци дэмжэжэ, хүдэлмэриин бүхы услови байгуулаа. Үнеэднай үбhэ ба концентрированнэ тэжээлээр, мүн дулаан байраар хангагдаhан юм. Тиин бидэнэр үбэлэй сагта үнеэдээ бэлшээридэ гаргангүй, байрадань нормын ёhоор эдеэлүүлжэ, үдэртөө гурба дахин hаажа захалhан байнабди. Мүн үнеэдые hаахадаа дэлэнгыень нидхэрхэ, үбhэ тэжээлыень холижо эдюулхэ мэтээр hү үгэлгыень дээшэлүүлхэ элдэб аргануудые хэрэглэдэг болоо hэмди. Иигэжэ зүбөөр эдеэлүүлэн hаалга эмхидхэhэнэймнай ашаар үнеэднай hү ехээр үгэдэг болоо. Үнгэрэгшэ жэлдэ 15 үнеэдэйнгээ тус бүриhөө 914 литр hү hааhан байнаб. Энэмни колхозой правлениин үгэhэн даалгабариhаа 114 литрээр үлүү болоно.

Мүнөө жэлдэ би 14 үнеэ даажа байнаб. Тэдэнэй арбаниинь тугаллаhхай. Үбэлжэлгын эхилхэhээ хойшо үнеэдээ дулаан байра соо байлгажа, зүбөөр эдеэлүүлэн hаалга эмхидхээбди. hайнаар эдеэлүүлдэг, hайнаар харууhалдаг байhанаймнай ашаар зарим үнеэдhээ үдэртөө 10—11 литр hүн hаагдана. Ажахын энэ жэлэй түрүүшын гурбан hара соо үнеэн бүхэнhөө 267 литр hүн hаагдаhан байна. Энээн дээрэhээ харахада, нютагай үүлтэрэй үнеэн бүхэнhөө жэл соо 1000 литр hү hааха аргатайбди гэжэ hананаб. Арга боломжоёо хаража үзөөд, үнеэн бүхэнhөө 1000 литр hү hааха уялга абанхайб.

Е. Кожевина, Баргажанай аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой hаалишан.

Мухаршэбэртэ малай харууhалга муугаар эмхидхэгдэнэ

«Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоол соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «Эгээл ойрын жэлнүүдтэ оромнай хүдөө ажахын бүхы продуктнуудаар элбэг дэлбэг болохын тулада, газартаряалан ба малажалые саашадань хүгжөөхэ гэжэ хараалагдаhан программые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ хамаг хүсэ шадалаа зорюулхыень бүхы колхознигуудые болон колхозницануудые, МТС-үүдэй, совхозуудай хүдэлмэришэдые, мэргэжэлтэдые КПСС-эй ЦК-гэй Пленум уряална». Эгээл тиимэhээ манай республикын ажалшад, тэрэ тоодо мухаршэбэрэйхид энэ тогтоолые ехэ баяртайгаар угтаа. Мухаршэбэрэй аймагай түрүү колхозуудай малшад КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолтой танилсажа, малажалые саашадань хүгжөөхэ тухай табигдаhан зорилгые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхээр бэлэн байhанаа мэдүүлнэ.

Гэхэтэй хамта, аймагай зарим колхозуудта малай үбэлжэлгэ хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна. Сутайн сомоной Хрущевой нэрэмжэтэ ба Хонхолойн сельсоведэй «Искра» колхозуудай малай үбэлжэлгын ябасые хаража үзээ. Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой 20 гаран гүүртэнүүд болон отарануудта шэнэ түл абалга түлэг дундаа ябажа байна. Гэбэшье, эндэхи малажалай зарим фермэнүүдтэ түл абалгын түрүүшын үдэрhөө эхилжэ, малай гарзалха ушар үзэгдэнэ. Жэшээнь, энэ колхозой эбэртэ бодо малай хоёрдохи фермэдэ үнгэрhэн hара хахадай турша соо аяар 6 тугал гарзалhан байна. Тиихэдэ, «Искра» колхоздо малай үбэлжэлгын эхилhэн сагhаа хойшо малнуудайнь шэнээ тамир муудажа, үдэрhөө үдэртэ малай гарзалха ябадалнууд үзэгдэжэ эхилhэн байна. Тиигэжэ аяар 46 гахай, 12 эбэртэ бодо мал, хэдэн толгой хурьгад гарзалаа.

Эдэ колхозуудта мал яахадаа гарзалнаб гэхэдэ, тэдэнэр муугаар эдеэлүүлэгдэнэ, муугаар харууhалагдана. Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой hүнэй-товарна хоёрдохи фермын малай байранууд хэлэшэгүй муу, hандархай задагайнууд. Илангаяа тугалайнь байра муу. Теэд энээн тухай колхозой правлениин, мүн Хонхолойн МТС-эй мэргэжэлтэдэй зүгhөө зохихо анхарал хандуулагданагүй. Энэ колхоздо Хонхолойн МТС-эй зоотехник нүхэр Фалилеев, колхозой ветфельдшер нүхэр Болонев гэгшэд хүдэлмэрилдэг. Гэбэшье, эдэ нүхэд малажалай фермэнүүдээр тон үсөө ябадаг байна.

«Искра» колхоз аймагай эгээн томо колхозуудай нэгэн мүн. Энэ колхоздо малай үбэлжэлгэ хэлэшэгүй муугаар үнгэргэгдэжэ байна. Юуб гэхэдэ, үбэлжэлгын түрүүшын үдэрнүүдhээ малай эдеэлүүлгые зүбөөр эмхидхэжэ шадаагүй дээрэhээнь мал хүсэ шадалаа гээгээ. Тиимэhээ туранхай малнуудынь зарим ушарта гарзална.

Энэ колхоздо малай үбэлжэлгын ямараар үнгэргэгдэжэ байhан тухай Хонхолойн МТС-эй совет дээрэ, колхозой правлениин заседани дээрэ хэдэн дахин хөөрэлдэгдэhэн байна. Гэбэшье, тэндэ болоhон олон тоото хөөрэлдөөнүүдhээ ямаршье үрэ гараагүй.

Аймагай колхозуудта түл абалгын түрүү дүй дүршэлэй хэр зэргээр нэбтэрүүлэгдэжэ байhан тухай, мүн зарим газарта түрүү дүй дүршэлые буруугаар хэрэглэжэ байhан тухай тэмдэглэмээр. Тугалнуудые түлигдэдэггүй байрануудта эхэhээнь hалгаан, мүн хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлхэ түрүү арганууд аймагай олохон колхозуудта хэрэглэгдэдэг болобошье, зарим газарта эдэ заабаринууд эбдэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Суулгын сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо hая болотор тугалнуудые түлигдэдэггүй байрада, эхэhээнь hалгаан түлжүүлхэ заабаринуудые буруугаар хэрэглэдэг дээрэhээ тугалнуудай гарзалха ушар үзэгдэдэг байна. Юуб гэхэдэ, үнеэнэй туллаhан үдэртэнь түлынь тугалшанда үгтэдэг. Тиимэhээ нарай тугалнууд эхынгээ ууораг садатараа эдидэггүй, заримдаа ондоо эхын уурагые эдидэг байгаа. Тэрээнhээ боложо тугалнуудай шэшэхэ ушар үзэгдэдэг байна.

hая гараhан тугал 18—20 хоног соо hаалишанай харууhалга доро тэнжээгдэхэ гэhэн зоотехническэ заабариин бэелүүлэгдэдэггүй байhан дээрэhээ энэ колхозой hүнэй-товарна хоёрдохи фермэдэ 2—3 тугалнууд гарзалаа. Теэд, энэ колхоздо хүдэлмэрилдэг Суулгын МТС-эй мэргэжэлтэд—нүхэд Бимбаев, Кашин, Шойсоронов гэгшэд энэ ушарые мэдэдэг мүртөө абяагүй hуудаг байгаа.

Гадна Сутайн сомоной мал олонтой Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо малажал үсхэбэрилгын түрүү дүй дүршэл огтошье хэрэглэгдэдэггүй, түл абалгын шэнэ түрүү арганууд нэбтэрүүлэгдэдэггүй байна. Мүнөө энэ колхоздо олон үнеэд туллаа. Теэд абтаhан тугалнуудай нэгэниинишье түлигдэдэггүй байрада эхэhээ hалгаагдажа түлжүүлэгдэнэгүй. Эндэ мүнөө болотор нэгэншье хурьган абтаагүй байhаар. Юуб гэхэдэ, малай hайн байрануудгүй дээрэhээ хонидоо жэл соо оройдоо нэгэ дахин, ноябрь hарада ороондо оруулаа. Тиигэжэ хонидоо хабар, март, апрель hаранuudта хурьгалуулдаг байна.

Тус колхозой түрүү хонишод нүхэд Жалсыпов, Цырендоржиев ба бусад «Хонидые жэл соогоо 2 дахин хурьгалуулхада тон таатай юм, теэд, манай колхоздо хони, хурьгадай байха байрануудай муу дээрэhээ жэлдээ нэгэ дахин, дулаан болоhон хойно хурьгадые абахаар хараалагданхай»,—гэжэ хөөрэнэ.

Энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд, тусхайлбал правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Семенов, тэрэниие малажалай талаар орлогшо нүхэр Цыренов гэгшэд «Манай колхоздо түл абалгын шэнэ аргануудые нэбтэрүүлхын аргагүй. Жэшээнь, тугалнуудые эхэhээн hалгаажа түлжүүлхэдэ эхэhээнь hаагдаhан уурагта сададаггүй юм. Тэрэшэлэн тугалгүйгөөр hаагдахадаа үнеэд hүеэ татадаг байна. Мүн хонидые жэл соогоо 2—3 дахин хурьгалуулха арга боломжо манайда байхагүй. Юуб гэхэдэ, үбэлдөө хонидой хурьгалхада тэдэндэ дулаан байрануудые хэрэглэхэгүйн тула хабар урин дулаан болоhон хойно нэгэ хурьгалуулха гурим тогтоонхойбди», — гэжэ hэнгэргүйгөөр хөөрэжэ hуудаг байна. Тиихэдэ, нүхэр Семенов, Цыренов гэгшэдэй энэ гээгдэнги hанал бодолые эбсэжэ, малажалай мэргэжэлтэд нүхэд Васильев, Поломошных гэгшэд абяа аниргүй hуудаг заншалтай.

Малажал эрхилэлгын түрүү дүй дүршэлэй нэбтэрүүлэгдэдэггүй дээрэhээ эндэ малай ашаг шэмэ тон бага. Жэшээнь, hүнэй-товарна нэгэдэхи фермын 12 hаалишадай олониинь hү hааха жэлэйнгээ түсэб нёдондо дүүргээгүй. Мүнөөшье эндэ абтаад байhан 34 тугалтай үнеэдhээ дунда зэргээр сүүдхэ соо тус бүриhөөнь миил 3 литр hүн hаагдана. Заримдаа энээнээшье hаадаггүй байна. hаалишад Цырен Гармаева, Дашима Доржиева гэгшэд байгша оной февралиин 10-най үдэр үнеэн бүриин 1,5 литр hү hааhан байна.

Малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үбhэ болон бусад тэжээл буйлуулжа, hайжаруулжа малда үгэхэ гээшэ ехэ удхашанартай. Теэд, эндэхи олохон колхозуудта кормозапарнигууд хүдэлгэгдэнэгүй. Дээрэ хэлэгдэhэн Молотовой нэрэмжэтэ колхозой 2 кормозапарник миин хэбтэнэ. Кормозапарнигтнай юундэ хүдэлнэгүйб гэжэ тус колхозой комплексно табадахи бригадын бригадир Цыбан Чимитовhээ асуухада «кормозапарник хүдэлмэрилүүлхэhээ байтагай, малаацье уhалха уhагүйбди. Зарим үдэрнүүдтэ малнуудынай уhалагданагүй»,—гэжэ хэлэнэ. Мүн энэ колхозой үшөө нэгэ кормозапарник Санжа Доржиевай хүтэлбэрилдэг бригадада хэбтэнэ.

Хонхолойн МТС-эй хүдөө ажахын хүтэлбэрилхы мэргэжэлтэд, тэрэ тоодо ахалагша зоотехник Ф. Тугаринов, ахалагша ветеринарна врач В. Выборов гэгшэд буйлуулагдаhан тэжээл малда үгэхэдэ үлэмжэ hайн байдаг тухайнь ойлгуулжа хэлэдэггүй байна. Тиимэhээ «Улаан-Шулуутай» колхоздо 4, Хрущевой ба Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудта 2—2 кормозапарнигууд тодхогдоогүй хэбтэнэ.

Мүнөө хабарай саг ерэжэ, малай үбэлжэлгын эгээл харюусалгатай үе болобо. Тиимэhээ Мухаршэбэрэй аймагай колхозууд болон МТС-үүд малаа гарзада оруулангүй ондо оруулхын, түл абалгые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа гаргаха, дутуу дунданuudаа дары усадхаха ёhотой.

Б. ДЫМБРЫЛОВ, манай корреспондент.

УДЭРЭЙ ТЕМЭДЭ

Салон-магазин нээхэ шухала

Улан-Удэ городой Куйбыш… үйлсэдэ хоёр дабхар томо ба… 1952 ондо ашаглалгада оруула… жа, манай уранзураашадые бая… лаа бэлэй.

Тэрэ байшангай баригдахада… най уранзураашад hаруул, ул… мастерскойнуудтай, мүн өөhэды… зурагуудые наймаалха салон-ма… зинтай болохо гэжэ хараалагд… байгаа.

Уранзураашадай творческо ур… тада, ажалшадай улам ургажа… гаа эрилтэнүүдые хангаха хэр… салон-магазинай ехэ удхашана… байhые хараадаа абажа, БМАС… эй Министрнүүдэй Совет тиимэ… зин нээхэ зүбшөөл үшөө 1952… үгэhэн юм.

Мүнөө манай столицада уран… ханай, багетнэ мастерскойнууд… дэлмэрилнэ. Мүн уран нарин д… шуул, hиилүүршэд мүнгөөр, ал… элдэб гоё hайхан зүйлнүүдые х… Эдэ мастерскойнуудай, дарха… ба hиилүүршэдэй үйлэдбэрилдэг… дукциие ажалшад ехэ дуратай… худалдан абаха байна.

Салон-магазинаар дамжуул… уранзураашад ородой классигууд… советскэ уранзураашадай зурагуу… буулгабаринуудые, мүн өөhэдын… шье зурагуудые тарааха, аж… шадтай холбоо барисагаа бэ… жүүлхэ арга боломжотой бол… hэн.

Теэд, энэ шухала магазин му… хүрэтэр нээгдээгүй байhаар. Юу… гэхэдэ, тэрэ магазинда зорюулаг… баригдаhан таhалгые Горпищет… эзэлээд, архи наймаалха маг… нээжэрхиhэн байна.

Манай hанахада, республикын М… нистрнүүдэй Соведэй дээрэ дур… даhан зүбшөөл бэелүүлэгдэжэ, … хиин магазинай орондо салон-ма… зинай нээгдэхэнь лабтай.

—о—

Кино харуулгые hайжаруулха

Редакцида ерэhэн бэшэг

Хориин аймсоведэй гүйсэдком… культурын таhаг (даагшань нү… Михайлов) киномеханигуудай… хүдэлмэриие, тэдэнэй графигаа я… раар дүүргэжэ байhые шалгана… Энэ ушарhаа киномеханигууды… холын гүүртэ, фермэ болон хүн… ноор үсөөн, багахан колхозуу… центрнүүдтэ олзонь бага гээд яба… гүй.

Жэшээлхэдэ, Карл Маркс… рэмжэтэ колхоздо культурын таhа… табиhан түсэбэй ёhоор, hарадаа д… бэ дахин кино харуулагдаха бай… Теэд, 1954 оной декабрь hара … кино оройдоо ганса дахин харуу… даа.

Тус колхозhоо табан километ… оршодог «Красный партизан» к… хоздо кино саг соогоо харуулагда… Юундэб гэхэдэ, тэндэ долоон жэ… hургуули, сельпо, сельсовет гэхэ… тын организацинууд бии юм. Тии… hээ, киномеханигууд гансахан лэ… зын ехые хаража, хүнүүдэй олон… зарта ерээд лэ hөөргөө бусашана.

Мүн колхозой холын гүүртэ, ф… мэнүүдээр агитбригадашье ябана…

Ажалшадай дунда культурно… гээрэлэй хүдэлмэриие hайжаруу… талаар Хориин аймсоведэй гүйсэд… мой культурын таhаг зохихо хэм… абаха ёhотой.

Ж.-Д. Намсарае…

Тобшо сигналнууд

Клуб хүдэлмэрилнэгүй. Серо… нэрэмжэтэ клуб (Улан-Удэ) hү… шын гурбан hара соо ходо хаалтаг… байна. Ушарынь юуб гэхэдэ, … клубые ууралаар дулаасуулха … хэрэлгэ муудажа, хүдэлмэрил… болишонхой.

В. Евлахо…

Малшадай эрилтые харюулна… Калининай нэрэмжэтэ колхо… (Кяхта) Хоронхой ба Зун-Хаян г… hуурин газарнуудта олон мал… ажаhуuна. Эдэ малшадай куль… на эрилтые хангаха хэрэгтэ анха… хандуулагданагүй. Хоронхой г… hууриин газарта 1954 оной турш… нэгэ дахин кинокартина харуу… даа. Зун-Хаянда оройдоошье хар… лагдаагүй.

Д. Семено…

Банигүй колхоз. Енгорбойн с… ной Кировэй нэрэмжэтэ колхоз … каменай аймаг соо томохон кол… зуудай нэгэниинь юм. Теэд, тус к… хоз мүнөө хүрэтэр банигүй бай… Колхоз дээрээ бани барюулха тү… артелиин правлени анхарал х… дуулнагүй.

Ц. Очиро…

Культурна хэрэгсэлнүүд хо… Бичурын аймагай «Коммунизм» к… хоздо культурна хэрэгсэлнүүд хо… юм. Колхозой гурбан бригада дэ… хоёр улаан булан бии гэжэ тоол… додог аад, тэндэнь ямаршье тү… рэлгэ үгы.

Ц. Шагжи…

АЖАЛШАДЫЕ КУЛЬТУРНА ХУДАЛДАА НАЙМААГААР ХАНГАЯ!

Анхаралтай наймаалагша

...лайшье хүйтэн бэшэ аад, шан... һалхитай байба. Энэ үглөө... «3-я пятилетка» колхозой дэр... № 7 магазинай наймаалагша ...лий Бадашковой хоёр мори ...лэнхэй аймагай центр — Ивол...ск тосхон ябахаяа байтарнь, хаа...шьеб колхозой һаалишан Ан... Гриценко хүрэжэ ерээд, ...жэ асууна:

— Василий Ильич, эд бараанда ...оёо байна гүш? Одоол минии ...һан захилые дүүргэхэ бэзэш?

— Харин гансашье танай бэшэ, ... олохон хүнэй захиһан юумэнүү... асарха хүсэлэнтэйб, — гэжэ ... харюусаа һэн.

...ргыдаа нүхэр Бадашков «Нам... захил хэһэн эд хэрэглэгшэд яһа... олон. Ядахадаа 2—3 хүнэйшье ...лые асаржа, һанааень амаруу... һаа...» гэжэ бодоно. Гэртэһээ га...ар хоёр час тухай хатаргажа, ...гинск тосхон хүрэжэ ерэбэ. Энэ ... һалхитай байһан тула тэрэ ...нда үлеэлгэжэ, дахатайшье ... даарад гэһэн хэбэртэй. Тиин ...логой правленидэ ороходонь, ...хон хүн сугларанхай байгаа. За... хүнүүд магазинуудта эд бараа ...ха фактура бэшэнэ. Нүгөөдэ за...нь сельпогой түрүүлэгшэтэй, ...шье асуудалаар юм, олон тибан ... тоосолдоно.

Сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Ха...ов Бадашковто хандан, иигэжэ ...нэ:

— Василий Ильич, түсэбнай хэр ...жо байнаб, гансашье түсэб бэшэ, ... абаһан уялгаяа дүүргэхэшни ...лөө гү?

— Абаһан уялгаяа хэзээдэшье ...гэхэл хүн бэзэб. Та, Алексей ...симович гансал түсэб, абаһан уялга хоёроор һонирходог заншалтайт, — гээд энеэбхилэн байжа, үгэеэ саашань үргэлжэлүүлнэ. — Минии хэһэн захилнууд тухай хөөрэлдэе.

—Ямар захилнуудые хээ бэлэйш? Мүнөөшье складта ехэ юумэ бии. Магад тэдэнһээшье...

Наймаалагша Бадашков хэды хүнэй захилнуудые дүүргэн, эхэнэрэй хэдэн пальто, панцерна сеткэтэй хоёр оро, полушубкануудые, мүн элдэб эд бараа, ажахын хэрэгсэлнүүдые, эдеэ хоолой зүйлнүүдые абажа, тэргэ дээрээ зохидоор уяна. Һүүлээрнь сельпогой контородо дахин орожо, хэзээ бараанда ерэхэеэ мэдээд, сэдьхэл дүүрэн баяртай гэр тээшээ хатаргана.

Тиин наранай орохо дүтэлөөд байхада Колобки тосхонойнгоо магазинай үүдэндэ ережэ, зогсоходонь эндэ тэндэһээ зон олооροо сугларба.

Василий Ильич асарһан эд бараагаа зохидхоноор магазин соогоо табяад, гэртээшье ошонгүй наймаалжа эхилнэ.

— Мүнөө, нэн түрүүн, захил хэһэн хүнүүдтэ асарһан юумэнүүдээ наймаалхамни, — гэхэдэнь, захил хэгшэд Клим Балалаев, Антонида Гриценко, Иван Акулов болон бусад наймаалагшад дүтэлжэ, «минии захиһан юумэ асараа гүш?» гэжэ асуунад.

... Тиин колхозой һаалишан Гриценко пальто абажа үмдөөд, үмдэжэ ябаһан тужүүрхэеэ һугабшалжа, ехэ омогтойгоор «Вася, һайн даа» гээд гарашаба. Удаань МТС-эй тракторист Иван Акулов панцерна сеткэтэй гоёхон оро абаад, нүхэр хүбүүнтэеэ үргөөд гарана. Мүн колхозой малшан К. Балалаев зохидоор оёгдоһон арһан дулаан дэгэлнүүдэй нэгые үмдөөд, «Одоошье, дахин үбэл болог даа, хамаагүй» гэжэ энеэбхилэн хэлээд, үшөө юу хээ абаха һанаатай магазин соо үлэбэ.

— Нүхэд, бэшэнэй захиһан юумэнүүд складта мүнөө үгы байна. Байтараа бии болохо, уданшьегүй асархал байхаб,—гэжэ наймаалагша хэлээд, бэшэ эд бараагаа наймаалжа эхилээ һэн. Тиин энэ үдэшэлэн, мүн хойто үдэрынь 4 мянган түхэригэй эд бараан наймаалагдаһан байба.

Нүхэр Бадашков эндэ нёдондо жэлэй октябрь һараһаа хойшо наймаалагшаар ажаллажа байна. Тэрэ сагһаа хойшо эд бараа худалдаха түсэбөө хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Үнгэрһэн жэлэй һүүлшын кварталай түсэбые 130 процент дүүргэжэ, сельпогой магазинуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүүлһэн байна. Мүн энэ жэлэй январь, февраль һаранuудай түсэбүүдые 128—150 процент дүүргээ.

Иимэ амжалта тэрэ яагаад туйлапаб гэхэдэ, эд хэрэглэгшэдэй эрилтэдэ ехэ анхарал хандуулжа, бэелүүлхые оролдоно, магазин соогоо ариг сэбэр байлгана, эд бараагаа хүнэй харахаар, зохид һайнаар табидаг. Мүн недели соо таһалгарягүй сельподоо ошожо, шэнэ эд бараа асардаг зантай.

— Магазинаа үзэмжэтэй зохид байлгахын тула хододоо дулаан, ариг сэбэр байлганаб. Эд хэрэглэгшэдтэй хододоо хөөрэлдэжэ, ямар бараанда хэрэгтэй байһыень мэдэжэ абадагби. Мүн тэдэнэй эрилтые хангахаяа оролдодог, хангадагби, — гэжэ тэрэ наймаалагша хөөрэнэ.

Р. Жигжитов.

Хаалтатай байдаг магазинууд

—Үнгэрһэн жэлэйнгээ түсэбые ...зэргэ дүүргэбэт? — гэжэ Шулуу... леспромхозой ОРС-ын началь... нүхэр Гурулевһоо асуухада ху... наймаанай хүдэлмэрие үлэм... һайнаар эмхидхэгдэһэн хэбэртэй..., иигэжэ хэлэдэг.

—һайн даа, һайн. Яһала һайнаар ...жалланабди. 1953 онойхидо ор... 1954 оной туршада эд бараа ... ехээр наймаалаабди.

...эд леспромхозой пунктнууд бэ... участогуудтахи магазинуудаар ...д харахада, начальнигай хэлэ... үгэнүүд дэмы болошоно. Леспромхозой ОРС-ын хүдэлмэрилэгшэд түсэбөөл дүүргэхын хойноһоо оролдоод, модошодые эд бараагаар элбэгээр, культурнаар хангаха уялгаяа мартажархиһан байна. ОРС-ын олэнхи магазинууд үбэлэй үедэ хүдэлмэрилхөөр бэлэдхэгдээгүй байшоо. Тиимэһээ магазинууд соонь ариг сэбэр сахигдадаггүй, хүйтэн байдаг.

Мүнөө леспромхоздо саг үргэлжэ ажаллаха кадрнууд олошоржо байна. Тэдэнэй салин дээшэлжэ, худалдан абаха шадабаринь улам ехэ болоно. Теэд эндэхи ОРС-ын магазинуудта түмэр орон, мебель, умывальник, элдэб амһарта асарагданагүй.

Гадна, эндэхи пекарнинууд һаггшагдаагүй гурилаар хилээмэ баридаг, тэрэнь схэнхидээ түүхэй байдаг. Түүхэй хилээмэн участогай магазинуудта абаашагдатараа шанараа гээдэг байна.

Леспромхозой дирекци болон партийна организаци, мүн «Забайкаллес» комбинадай УРС эдэ дутуу дундануудые ойрын сагта усадхаха зэргэтэй.

И. Гроссман.

Усадхагдаха ёһотой дутагдалнууд

Усть-Кяхта тосхон Кяхтын айма... томо, культурна тосхонуудай нэ... юм. Эндэ хэдэн олон эмхи зур...нууд, промышленна предприяти...д, томо колхоз болон МТС ор...ог. Эндэхи олон тоото ажалша... эд бараагаар, ниитын эдеэ хоо...р таһалдуулангүй хангаха гээшэ ...логой хүдэлмэрилэгшэдэй нэрэ ...цын хэрэг болоно.

Гэбэшье, худалдаа наймаан эндэ ... муугаар эмхидхэгдэнхэй, үргэн ...лэлэй эд бараан сельпогой лавканууд болон магазинуудта саг үргэлжэ таһалдана. Мяханай болон загаһанай консервэнүүд, элдэб сортын крупа, макарон, вермишель болон бусад кондитерска зүйлнүүд эндэ үнинэй үгы. Мүнөө эндэхи магазинда хилээмэ худалдалга эмхи гуримгүй.

Хүдөө ажахые ойрын жэлнүүдтэ эрид хүгжөөхэ зорилгые шиидхэлсэхэ хүсэлэнтэйгөөр, Погранична МТС-тэ ажаллахаар ерэһэн хэдэн олон хүдэлмэришэд, албахаагшад ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд эндэ бии. Мүнөө дээрээ тэдэнэр гүйсэд һайнаар түбхинөөгүй. Тэдэниие ниитын эдеэ хоолоор хангахын тулада һайнаар түхеэрэгдэһэн столово Усть-Кяхтада нээхээр болоо. Усть-Кяхтын сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Таракановский энэ асуудалые аймпотребсоюзай правленитэй зүбшэжэ, ойрын сагта шиидхэхэ зэргэтэй.

С. Сверчеков.

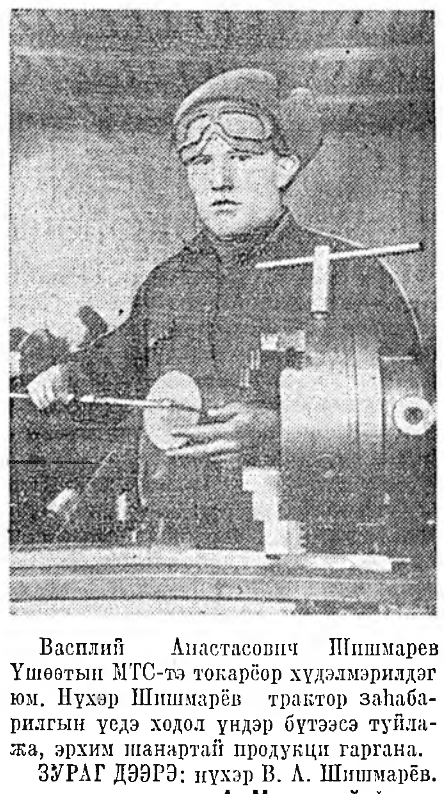

Василий Анастасович Шишмарев Үшөөтын МТС-тэ токарёор хүдэлмэридэг юм. Нүхэр Шишмарёв трактор заһабарилгын үедэ ходол үндэр бүтээсэ түйлажа, эрхим шанартай продукци гаргана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр В. А. Шишмарёв.

А. Мантаевай фото.

Республикын МТС-үүдтэ трактор болон хүдөө ажахын машинануудые заһабарилгын ябаса тухай

1955 оной мартын 1-нэй мэдээн

(Жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

МТС-үүд	Тракторнуудые	Плугуудые	Сеялкнуудые	Культиваторнуудые
Эгэтын	100,0	100,0	84,9	86,9
Кяхтын	100,0	100,0	81,1	57,7
Суулгын	100,0	93,6	112,3	84,8
Жиримскэ	100,0	78,0	100,0	100,0
Темлюйскэ	100,0	75,9	86,0	72,3
Үдын	100, 0	62,3	89,5	62,7
Иволгын	100,0	60,0	61,3	31,7
Кабанскын	96,4	73,5	90,4	123,1
Е.-Куналейн	93,8	81,1	108,9	45,0
Бичурын	93,7	83,7	110,8	91,2
Үшөөтэйн	89,8	62,3	84,2	69,2
Саянтын	87,0	81,8	126,3	132,3
Тарбагатайн	86.0	141,5	117,8	107,7
Е.-Кударын	86.0	98,0	94,9	100,0
Сосновско	84,8	59,4	69,2	64,1
Курбын	84,4	75,3	72,7	46,9
Баргажанай	83,0	38,7	72,1	62,5
Хэжэнгын	82,2	78,6	77,1	84,0
Түнхэнэй	81,8	58,0	76,9	65,5
О.-Ключевскойн	81,7	98,7	80,2	72,7
Ц.-Усанай	81,5	66,7	62,8	35,7
Хориин	80,9	56,1	83,3	—
Сүхын	80,5	70,3	69,4	48,2
Сэлэнгын	80,0	87,5	75,0	43,1
Погранична	80,0	80,0	79,4	104,0
Итанцын	78,0	53,5	53,6	34,6
Б-Куналейн	77,9	64,0	69,4	51,3
Селендумын	77,7	100,0	68,9	41,6
Н.-Брянска	76,9	84,1	66,7	64,9
Кыренэй	75,7	94,9	88,9	59,4
Хонхолойн	75,0	82,6	80,1	87,3
Гашейн	69,4	89,1	87,8	83,6
Ториин	68,3	37,8	41,2	36,1
Куйтунска	65,9	35,2	50,0	29,5
Чесанын	64,9	95,1	88,4	22,6
Закаменай	61,8	40,5	48,3	34,7
Бургалтайн	61,7	54,3	43,5	67,7
Хамнигадайн	53,5	97,0	61,0	25,6

Культурна хүдэлмэрие һайжаруулжа байнабди

Республика дотор ниитэ-политическэ болон культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрие һайжаруулха тухай КПСС-эй обкомой IV пленум дээрэ абтаһан тогтоолые бэелүүлхэ талаар манай Кабанскын аймагта бага бэшэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Нэн түрүүн бидэнэр кадрнуудые шэлэн ололгоор энэ хүдэлмэрээ эхилһэн байнабди. Жэшээнь, хүдөөгэй клубуудые, библиотекэнүүдые даагшадаар 8 хүн (тэдэнэй зургаань дунда эрдэмтэй) эльгээгдэһэн байна. Үшөө колхозуудай клубуудые, библиотекэнүүдые даагшадаар 5 хүн эльгээгдээ. Эдэнэр булта БМАССР-эй Культурын министерствын дэргэдэ эмхидхэгдэһэн богони болзорой курсануудта һуралсаа.

Һүүлэй үедэ культурын таһаг ажалшадта кино харуулгые һайжаруулха хэрэгтэ ехэ анхарал табидаг болоо. Үнгэрэгшэ жэлэй хоёрдохи хахадта киномеханигуудай һургуулида 4 хүнүүдые эльгээгээбди. Тэрэнэй гурбаниинь һургууляа дүүргэжэ ерээд, киномеханигуудаар хүдэлмэрилжэ байна. Энэ жэлэй январь һарада хоёр шэнэ киноаппарат ашаглалгада оруулжа, киноаппарадаар ехээр дутахаяа болиһон байнабди.

Аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудта хүдэлмэрилхэ, кадрнуудые бэлэдхэхэ ба тэдэниие шэлэн ололгодомнай республикын Культурын министерство нилээд туһа хүргэһэн байна. Мүнөө манай аймагай культурын хүдэлмэрилэгшэдэй 60 процентнь дунда эрдэмтэй хүнүүд болонхой. Эдэнэр бултадаа һарадаа нэгэ дахин хоёр үдэрэй семинарта сугларжа, зохихо заабаринуудые абадаг юм. Кадрнуудые шэлэн табиһанай, мүн нютагай партийна организацинуудай туһаламжын болоһоной ашаар ажалшадай дунда ябуулагдадаг культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри нилээд һайжарһан байна. Илангаяа ажалшадта кино харуулга нилээд һайжараа. Булта киномеханигууд жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ, гүрэндөө 70 мянган түхэриг олзо оруулһан байна. Тиихэдэ. киномеханигууд Л. Щербаков, П. Шешурихина болон бусад һарынгаа түсэбые хододоо 130—145 процент дүүргэдэг юм.

Аймгүйсэдкомой культурын таһаг партиин айкомой пропаганда ба агитациин таһагтай хамта хүдөөгэй лекторскэ нэгэдэлнүүдэй хүдэлмэрие хаража үзэһэн байна. Тиин хаана лекторнүүд дутуу байнаб, тэндэ хүдөөгэй интеллигентнэрһээ абажа бүридүүлэгдээ. Лекционно хүдэлмэрие һайжаруулха тухай асуудалаар лекторскэ нэгэдэлнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй болон аймагай лекторскэ группын гэшүүдэй суглаан болоһон байна.

Мүнөө үедэ хүдөөдэ лекционно хүдэлмэри нилээд һайжараа гэжэ хэлэхэдэ болохо байна. Жэшээнь, хүдөөгэй Колесовско ба Посольско лекторскэ нэгэдэлнүүдэй гэшүүд (даагшанарынь М. Егорова ба П. Марченко) олон лекцинүүдые ажалшадта уншаһан байна. Һүүлэй 3 һарын турша дотор хүдөөгэй лекторскэ нэгэдэлнүүдэй гэшүүд 158 лекци болон элидхэлнүүдые уншаа. Эдэнэй 57-ниинь естественно-научна, 39-ниинь ажалшадай элүүр энхэ байдал тухай темээр уншагдаа.

Аймагай интеллигенци, илангаяа багшанар клубуудай, библиотекэнүүдэй болон лекционно хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг болоо. Мүнөө үедэ хүдөөгэй уранһайханай самодеятельностиин аймагай харалгада бэлэдхэл боложо байна. Зарим тосхонуудаар самодеятельностиин хүдөөгэй харалга боложо үнгэрөө. Уранһайханай самодеятельностиин аймагай харалга мартын 12-һоо эхилхээр хараалагдана.

Һүүлэй үедэ малшадай дунда ябуулагдадаг культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрие һайжаруулха хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулжа байнабди. Колхозуудай холын гүүртэнүүд болон отарануудта улаан булангууд эмхидхэгдэнхэй. Тэндэнь таһалгарягүйгөөр шэнэ газетэ, журналнууд асаратдадаг. Мүн тэрэшэлэн холын малшад һарадаа 2 дахин кино харадаг байна. Үшөө малай үбэлжэлгын эхилжэ байхада киномеханигууд Суворов, Бажин гэгшэдтэ малшадта саг үргэлжэ кино харуулха гэһэн даалгабари үгтэһэн байгаа. Тэдэнэр даалгабаряа һайнаар дүүргэнэ. Мүн малай гүүртэнүүд болон отарануудта нүүдэл библиотекэнүүд эмхидхэгдэнхэй. Тэдэнэй номуудынь ходо һэлгэгдэжэ байдаг.

Аймагай колхозуудай олохон фермэнүүдтэ улаан булангууд бии. Колхозуудай һүнэй-товарна бүхы фермэнүүдтэ радио оруулагданхай. Малшад шэнэ газетэ, журналнууд болон һонирхолтой номуудые уншажа, улаан буландаа шатар, даам гэхэ мэтээр наадажа, сүлөөтэй сагаа зохидоор үнгэргэдэг болонхой. Абтаһан бүхы хэмжээ ябуулгануудай ашаар малшад оролдосотой һайнаар ажаллана. Малай үбэлжэлгэ мүнөө нёдондо жэлэйхиһээ һураггүй һайнаар үнгэржэ байна.

Гэбэшье, аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ нилээд дутагдалнууд үшөөл бии. Клубууд болон библиотекэнүүдые даагшанар хүдэлмэрээ гүйсэд һайжаруулжа шадаадүй байна. Тиимэһээ нютагуудтахи партийна организациин туһаламжаар культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд ажалаа улам һайжаруулха ёһотойбди.

И. Третьяков,
Кабанскын аймгүйсэдкомой культурын таһагые даагша.

Спортивна хүдэлмэри улам һайжаруулха

...жалшадай элүүр энхэ байха ту... залуу үетэниие коммунистичес... хүмүүжүүлхэ тухай Коммунис...кэ парти, Советскэ правитель... халуун оролдолго гаргадаг ...а. Тэрэнэй ашаар физкультура ...порт манай орон дотор бүгэдэ...дай хэрэг болоо, советскэ хүнүүд ...культура ба спортдо олооροо ха...дадаг байна.

...анай республика дотор физкуль...а ба спортые хүгжөөхэ хэрэгтэ үн...гшэ жэлдэ зарим амжалта туй...даа. Физкультурада хүн зон ... олоор хабаададаг болоо. ...ай спортсменүүдэй мэргэжэл ...дабари нилээд дээшэлээ. Үнгэ...гшэ жэлдэ эдир залуу хүбүүд ба...най дундаһаа хэдэн олон шэнэ ...культурнигууд урган гараа. Оло...ын спортивна элдэб мүрысөө...д үнгэргэгдэдэг болоо.

1954 ондо Сибириин ба Дальна ...огой спортсменүүдэй комплекс... спартакиада Новосибирск го...до болоһон байна. Тэрээндэ ха...даһан манай республикын хү...гэй физкультурнигууд һайн үрэ ... туйлажа, РСФСР-эй Министр...дэй Соведэй дэргэдэхи физкуль...ра ба спортын хэрэгүүдые эрхилхэ ...тедэй дамжуулгын шан бологшо кубок гурбадахяа абаа. Республикын эдир хүбүүдэй команда (боксёрнууд) үнгэрэгшэ жэлдэ РСФСР дотор командна нэгэдэхи ...ри эзэлээ. Тиихэдэ, боксёрнууд ...анников, Дворкин 1954 ондо Фе...рациин чемпионууд болоһон байна.

1955 оной эхеэр республикын ...культурнигууд шэнэ амжалта...дые туйлаа. Үбэлэй спортнуудаар ... оной январиин 5-һаа 8 хүрэтэр ...расноярскда болоһон зональна мү...сөөндэ манай республикын эдир залуушуулай команда командна хоёрдохи һуури эзэлһэн байна. Иркутск городто Сибириин городуудай физкультурнигуудай хоорондо болоһон мүрысөөндэ республикын санашадай команда командна гурбадахи һуури эзэлээ һэн.

Гэхэ зуураа, физкультурна ба спортивна хүдэлмэриин далайса парти ба правительствын табижа байһан зорилгонууд болон эрилтэнүүдые харюулжа шаданагүй.

Манай физкультурна болон спортивна организацинууд спортдо хүн зониие үшөө үсөөнөөр хабаадуулдаг, ГТО-гэй значкистнуудые ба разрядтай физкультурнигуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэри һулаар ябуулдаг байна. ГТО-гэй значкистнуудые бэлэдхэхэ түсэбүүдээ Хэжэнгын, Прибайкальска, Закаменай аймагууд дүүргээгүй. Тиихэдэ Сэлэнгын, Мухаршэбэрэй аймагууд значкистнуудые бэлэдхэхэ талаар ямаршье хүдэлмэри хээгүй байха юм.

Аймагуудай болон городуудай физкультурын ба спортын олохон комитедүүд, «Искра», «Локомотив» (транспорт), «Динамо» гэжэ һайндуранай спортивна обществонууд залуушуултай физкультура ба спортын талаар занятинуудые үсөөнөөр үнгэргэдэг, харин бүлэг спортсменүүдтэй заняти хээд лэ, өөһэдынгөө хүдэлмэриие хизаарладаг байна.

Республикын физкультура ба спортивна организацинуудта һуралсалай хүдэлмэри тон һулаар табигданхай. Энэ хадаа манай горьтойхон дутуу болоно. Энээнһээ уламжалан спортсменүүдэй спортивно-техническэ туйлалтанууд үргэлжэ дээрээ, илангаяа хүнгэн атлетикээр тон муу байха юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ республика дотор хамта дээрээ нэгэдэхи разрядай 15 физкультурнигууд бэлэдхэгдэһэн байна. Зунай сезоной үедэ республика дотор оройдоол 3 шэнэ рекорд туйлагдаа.

«Локомотив» (транспорт), «Искра», «Динамо», «Локомотив» (ПВЗ), «Медик» гэжэ томо обществонуудта һуралсалай хүдэлмэри даншье һулаар табигданхай. Энэ хүдэлмэриие коллективүүдэйнгээ дунда һайнаар эмхидхэхын тулада бүхы арга боломжонуудаа дурсагдаһан обществонууд хэрэглэжэ шадаагүй.

Манай спортсменүүдэй спортивно-техническэ шадабари тон һулаар дээшэлүүлэгдэнэ. Энэ юун дээрэһээ тохёолдооб гэхэдэ, олохон обществонууд, физкультурна коллективүүд, спортсменүүдэй бэлэдхэл бүхэли жэлэй турша соо таһалгаряагүйгөөр ябуулдаггүй, мүн тэдэнэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һулаар эмхидхэдэг байна.

Хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин һулаар табигдаһан дээрэһээ зарим спортсменүүдэй дунда һанаа амар ябадал гарадаг ушар үзэгдэнэ. Имагтал энээн дээрэһээ РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө Сталинград городто үнгэрэгшэ жэлэй октябрьда болоһон мүрысөөндэ манай республикын боксёрнуудай команда диилдэһэн байна. Жэшээлхэдэ, боксёрнууд Зонхоев, Ринчинов, Шабаев, Лаптев, Хараев болон бусад өөһэдынгөө шадабариие тэрэ мүрысөөн дээрэ хүсэдөөр харуулжа шадаагүй.

Нютагуудта физкультурна хүдэлмэри эмхидхэхэ хэрэгтэ ниитын-физкультурна кадрнууд ехэ үүргэтэй. Гэбэшье, эдэ кадрнуудые — ниитын-инструкторнуудые, судьянуудые бэлэдхэхэ асуудалда физкультура ба спортын аймагуудай, городской олохон комитедүүд анхарал багаар табидаг байна. Ниитын кадрнуудые бэлэдхэлгэ манай хүдэлмэриин тон шухала асуудалнуудай нэгэн гэжэ городской болон аймагай комитедүүд ойлгохо зэргэтэй.

Өөһэдынгөө тусхай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ талаарнь физкультурна кадрнуудта комитедүүд тон багаар эрилтэ хэнэ. Физкультурын 10 шахуу хүдэлмэрилэгшэд физкультурна институдуудта заочноор ороһон болобошье, мүртэйгөөр һурадаггүй байна. Спортивна ба физкультурна организацинуудта хүдэлмэрилжэ байһан штатна кадрнуудтай ябуулагдаха хүдэлмэридэ комитедүүд мүн лэ ехэ анхарал хандуулха зэргэтэй.

Физкультура ба спортын аймагуудай ба городской олохон комитедүүдэй хүдэлмэридэ горьтой дутуунууд бии. Эгээн лэ ехэ дутуунуудайнь нэгэн юуб гэхэдэ, комитедүүд хадаа нютагуудтахи физкультурна эхин коллективүүдтэ бодото туһаламжа багаар үзүүлнэ. Хүдэлмэреэ ябуулхадаа үргэн олон эдэбхитэдтэ түшэглэнэгүй.

Олохон комитедүүдэй ба һайндуранай обществонуудай бага нэгэ дутуунуудынь юуб гэхэдэ, тэдэнэр судьянуудай ба судейскэ коллегинүүдэй гэшүүдэй дунда өөдтэй хүдэлмэри хэнэгүй. Судьянуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэри Хориин, Заиграйн, Прибайкальска ба бусад зарим аймагуудта хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй.

Физкультурын хүдөөгэй коллективүүдые эмхидхэлэй талаар бэхижүүлхэ зарим хүдэлмэри һүүлэй жэлнүүдтэ хэгдэһэн байна. Мүнөө «Колхозник» гэжэ һайндуранай спортивна общество 4667 шахуу гэшүүдтэй. Тиихэдэ, 239 колхоз, 72 сельпо энэ обществодо гэшүүд боложо ороһон байна.

Гэбэшье, хүдөөгэй залуушуулай дунда спортивна хүдэлмэри үшөө һулаар ябуулагдана. Колхозууд болон МТС-үүдтэ спортивно-ниитын хэмжээ-ябуулганууд тон үсөөнөөр үнгэргэгдэнэ. Колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдтэ материально-спортивна базын үгы байһан ябадал залуушуулай дунда физкультурна хүдэлмэри эмхидхэлгэдэ ехэ һаад ушаруулна.

Городской болон аймагуудай партийна ба советскэ органуудай спортивна хүдэлмэриие һайжаруулгадань комсомолецууд болон залуушуулда саг үргэлжэ туһалжа байгаа һаань, энэ талаар нютаг бүхэндэ нилээд ехэ юумэ хэгдэхэ һэн. Теэд Түнхэнэй, Кабанскын болон бусад аймгүйсэдкомууд спортивна хүдэлмэриие тооногүй.

Зарим предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд спортивна хүдэлмэри эмхидхэхэ хэрэгтэнь физкультурна ба комсомольско организацинуудта зохихо туһаламжа үзүүлнэгүй. Тэдэнэй тоодо мяха-консервын комбинадай, Зүүн Сибириин түмэр замай отделениин, шэлэй заводой хүтэлбэрилэгшэд оролсоно.

Физкультура ба спортдо хүн зониие бүри олоор хабаадуулха, спортсменүүдэй мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхэ талаар физкультурнигуудай, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай үмэнэ 1955 ондо бүри ехэ зорилго табигдана.

1955 оной январиин 1-һээ эхилэн ГТО-гэй шэнэ комплекс бии болгогдоо. Энэ хадаа физкультура ба спортдо хүн зониие бүри олоор хабаадуулха, физкультурнигуудай шадабариие саашадань дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэхэ байна.

ГТО-гэй шэнэ комплексын эрилтын ёһоор хүдэлмэреэ шэнэдхэн табихын тулада комитедүүд, һайндуранай спортивна обществонууд, физкультурна организацинууд хадаа энэ олониитэ физкультурнигуудай, хүн зоной дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха зэргэтэй. Физкультура ба спортын удхашанарые хүн зоной дунда тайлбарилжа үгэлгые бүри һайжаруулха, ГТО-гэй шэнэ комплекс тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ шухала байна.

Тиимэһээ, судьянуудай, ниитын инструкторнуудай, һургуулинуудай һургагшанарай семинарнуудые үнгэргэхэ шухала. ГТО-гэй нормо үгэхэ талаар физкультурна коллективүүдтэ мүрысөөнүүдые үнгэргэхэ зэргэтэй. Тэрэшэлэн, аймагуудай ба городской мүрысөөнүүдые үнгэргэхэ шухала. Һуралсалай хүдэлмэри эмхидхэлгые һайжаруулха, физкультурнигуудай суглаануудые, комитедүүдэй болон һайндуранай спортивна обществонуудай Соведүүдэй заседаниинуудые хаһа саг соонь үнгэргэхэ хэрэгтэй.

Спортивна, волейбольно талмайнуудые, буудалгын тирнуудые болон бусадые түхеэрхэ гээшэ тон шухала зорилго болоно. Энэнэй тулада нютагай арга боломжые хэрэглэхэ энэ хүдэлмэридэ олониитые, физкультурна эдэбхитэдые хабаадуулха шухала.

Эдэ шухала зорилгонуудые шиидхэхын тулада физкультура ба спортын комитедүүд һайндуранай спортивна обществонууд, физкультурна организацинууд оролдосотой һайнаар хүдэлмэрилхэ зэргэтэй. Эдэ асуудалнуудые шиидхэхэдээ комсомольско ба профсоюзна организацинуудтай нягта холбоо байгуулха шухала байна.

Б. САНДАНОВ, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура ба спортын хэрэгүүдые эрхилхэ комитедэй түрүүлэгшэ.

Советско-болгарска худалдаа наймаанай харилсаануud тушаа

СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай министерствын ба Болгарска худалдаа наймаанай делегациин хоорондо Москвада һүүлэй үедэ хэлсээнүүд болоо.

Тиигэжэ СССР-эй ба Болгариин хоорондо 1955 ондо эд бараа андалдан абалсаха тухай хэлсэһэн байна.

Энэ оной мартын 2-то баталагдаһан Протоколой ёһоор СССР хадаа промышленна түхеэрэлгэнүүдые, тракторнуудые, хүдөө ажахын машинануудые, хара металлай прокадуудые, үнгэтэ металлнуудые, хлопок, каучук, саарһа, үтэгжүүлгэ, химикадууд болон Болгариин арадай ажахыда шухала хэрэгтэй бусад товарнуудые Болгарида худалдаха байна.

Болгари хадаа үнгэтэ металлнуудай рудагай концентрадуудые, тамхи, баржануудые болон хүдөө ажахын товарнуудые СССР-тэ үгэхэ болоно.

Советскэ талаһаа—Гадаадын худалдаа наймаанай министрын Орлогшо П. Н. Кумыкин, Болгарска талаһаа—Гадаадын худалдаа наймаанай министр Ж. Живков Протоколдо гар табяа.

Германска Демократическа Республикын Арадай палатын заседани болоо

Отто Гротеволиин хэлэһэн үгэ

БЕРЛИН, мартын 2. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын Арадай палатын заседани мүнөөдэр болоо. Парижска хэлсээнүүдые боннско бундестагай эсэслэн баталниһантай дашарамдуулан ГДР-эй премьер-министр Отто Гротеволь энэ заседани дээрэ правительствын зүгһөө мэдүүлгэ хээ.

Немецкэ арадай олонхидой дура зоригые хараадаа абангүйгөөр парижска хэлсээнүүдые боннско бундестаг эсэслэн баталаа гэжэ Гротеволь онсо тэмдэглээ. Энэ ушар хадаа национальна урбалта болоно. Парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталжа, Германиие эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ тухай асуудалые зүбшэн хэлсэлгые оройдонь болюулхые, мүн дай эхилхэ зам табихые Аденауэрэй, тэрээнтэй нүхэсэгшэдэй эрмэлзэжэ байһые бундестагта болоһон үгэ хэлэлгэнүүд гэршэлжэ үгэнэ. Хүсөөр эзэлэн абаха—«сүлөөлхэ» тухай американска ба баруунгерманска милитаристнуудай эзэрхэг түримхэй түсэбые аденауэровскэ коалици бундестагай заседани дээрэ найруулан хэлэһэн байна. Германска Демократическа Республикые эзэлэн абажа, тэрэниие Федеральна республикада ба американска сэрэгэй бүлэглэлдэ оруулха гэһэн һанаашалгаая тэдэнэр нигэжэ нэрэлдэг юм. Немецүүдэй өөһэд хоорондоо дай хэжэ, бэе бэеэ алалсаха, мүн Советскэ Союзда ба арадай демократиин оронуудта эсэргүүгээр американска ба баруунгерманска империализмын эзэрхэг түримхэй дай үүдхэхэ түсэбые боннско милитаристнууд зохёожо байна гэжэ тэрэ хэлээ.

Парижска хэлсээнүүд хадаа Европын хоёр болон хубааралгые бүри гүнзэгыруулгэдэ, бэе бэедээ дайсан харша бүлэглэлнүүдые байгуулгада, эсэстэнь дайн байлдаанда хүргэхэ байна,—гэжэ Гротеволь саашань хэлээ.

«Немецүүд үгэеэ ойлголсог лэ!» гэһэн уряае бэелүүлэн нинтэгерманска хэлсээ туйлаха шухала байһан тухай хэлэхэ зуураа, хэрбээ Баруун Германиин ба Германска Демократическа Республикын хүдэлмэришэн ангиин бусад бүхы ажалшадтай хамтадаа ябуулга хээд ба тэмсээд байгаа һаань, парижска хэлсээнүүд, мүн Аденауэрэй правительство буруутан унаха байна гэжэ Гротеволь онсо тэмдэглээ. Парижска хэлсээнүүдые эсэргүүсэн буруушаалгын хүдэлөөнэй немецкэ арадай дунда үргэнөөр дэлгэржэ байһые тодорхой жэшээнүүд дээрэ тэрэ харуулһан байна.

Парижска хэлсээнүүдые хэзээдэшье мэдэрхэгүй байһан тухайгаа Германска Демократическа Республикын правительство мэдүүлнэ. Немецкэ арадай дура зоригые хараадаа абангүйгөөр эдэ хэлсээнүүдые боннско бундестаг эсэслэн баталаа. Тиимэһээ, эдэ хэлсээнүүд үнэнтэ бэшэ, хуулита хүсэгүй байна. Парижска хэлсээнүүд тушаа тэмсэл парламентнуудта, илангаяа Германиин ба европейскэ бусад оронуудай олониитын дунда саашадаашье болохо байна гэжэ бидэнэр мүнөө сэхэ тэмдэглэхэ байнабди. Эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай түлөө тэмсэл үргэлжэлһөөр,—гэжэ Гротеволь саашань хэлээ. Немецкэ арадта тон шухала удхашанартай энэ асуудалаар немецкэ бүхы арадай дура зоригые эли тодоор харуулхын тулада Франкфурт-на-Майнеда баталан абтаһан «Немецкэ манифестын» үндэһөөр Федеральна Республикада, мүн Германска Демократическа Республикадашье асуулта үнгэргэхые бидэнэр дурадханабди. «1955 ондо нинтэгерманска һунгалта үнгэргэжэ, Германиие эбэй ёһоор нэгэдүүлхые. «Немецкэ манифестые» бэелүүлхые таанад хүсэнэ гүт, али парижска сэрэгэй хэлсээнүүдые хүсэнэ гүт?» гэжэ арадһаа асууел.

Хэрбээ Федеральна Республикын шухалада тоолоод байгаа һаань нинтэгерманска асуулта үнгэргэлгын хойноһоо уласхоорондын хиналта тогтоохые Германска Демократическа Республикын буруушаахагүй байһаниие бидэнэр мэдүүлнэбди,—гэжэ Гротеволь онсо тэмдэглээ.

Нинтэгерманска асуултануудые үнгэргэхэ условинууд тушаа бундестагай оруулһан ямаршье дурадхалые хаража үзэхөөр ба зүбшэн хэлсэхээр Германска Демократическа Республика бэлэн байна. Хэрбээ асуулта үнгэргэлгые бундестагай олонхидой зүбшөөгөөгүй һаань, Федеральна республикын бүхы демократическа партинууд ба организацинууд нинтэгерманска энэ асуултые эмхидхэхэ талаар хамтаараа үүсхэл гаргахань шухала байна,—гэжэ Гротеволь мэдүүлээ.

Парижска уршагта хэлсээнүүдые усадхахын тулада нэгэдэхыень, хэлсээ туйлахыень эб найрамдалда дуратай бүхы немецүүдые Отто Гротеволь үгынгөө түгэсхэлдэ уряалаа.

* * *

Премьер-министр Отто Гротеволиин правительствын зүгһөө хэһэн мэдүүлгэ тушаа үгэ хэлэлгын болоһоной һүүлээр немецкэ арадта хандаһан Хандалгые ба Баруун Германиин эб найрамдалда дуратай залуушуулые хамгаалха тухай резолюци Арадай палатын депутадууд нэгэн дуугаар баталан абаа.

СССР-эй Верховно Советэй 1955 оной февралиин 9-нэй Декларациие халуунаар һайшаажа байһанаа мэдүүлһэн шиидхэбэриие Германска Демократическа Республикын Арадай палатын президиум февралиин 10-да зарлагдаһан онсо заседани дээрээ баталан абаһан байгаа. Энэ шиидхэбэриiень Арадай палатын депутадууд заседаниингаа түгэсхэлдэ нэгэн дуугаар һайшааһан байна.

Тиигээд Арадай палатын заседани хаагдаа.

МНР-эй арадай Агууехэ хуралай хоёрдохи сесси

УЛАН-БАТОР, мартын 3. (ТАСС). МНР-эй хоёрдохи зарлалай арадай Агууехэ хуралай хоёрдохи сесси мүнөөдэр Улан-Баторта нээгдээ. Сесси доро дурсагдаһан зүйлнүүдые зүбшэхэ байна: 1) СССР-эй Верховно Советэй Декларациие зүбшэн хэлсэлгэ. 2) МНР-эй 1955 оной гүрэнэй бюджедые баталан абалга. 3) Арадай Агууехэ хуралай президиумэй указуудые баталалга.

Нэгэдэхи асуудалаар депутат Цэдыб элидхэл хээ. Энэ асуудалаар депутадууд Дамба, Сансарайдорж, Удвал, Ширендыб, Лхамсурун, Цыбегмид ба Сенге үгэ хэлээ. Депутадууд хадаа эб найрамдалда дуратай советскэ политикые сэхээр һайшаажа байһанаа элишэлэн мэдүүлһэн, мүн американска империалистнуудай шунахай түсэбүүдые буруушааһан байна. СССР-эй Верховно Советэй Декларациие нэгэн дуугаар һайшааха зуураа, сесси зохихо тогтоол баталан абаа.

Удаань зүбшэхэ зүйлэйнгөө хоёрдохи асуудал хаража үзэлгые депутадууд эхилһэн байна. МНР-эй гүрэнэй бюджет тухай финансын министр депутат Моломжамц элидхэл хээ.

Хитадта хабарай тарилга эхилбэ

ПЕКИН, мартын 2. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондентын Кантонһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Хитадай эгээн урда захын провинци болохо Гуандун провинциин центральна болон урда районуудта хабарай тарилга эхилбэ. Лэйчжоу гэжэ хахад аралдахи, мүн Хайнань гэжэ аралдахи тарящад рис, просо, кукуруза, хүдөө ажахын эртын бусадшье культурануудые тарижа эхилбэ.

Гуандун провинцида энэ жэлдэ үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 10 процентээр ехэ таряа хуряаха гэжэ шиидэглэбэ.

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй делегацинуудые США СССР хоёрой бэе бэедээ эльгээлсэхэ тухай „Де-мойн реджистер" газетын бэшэһэнэй һүүлээр

НЬЮ-ЙОРК, мартын 2. (ТАСС). «Хүдөө ажахы» гэжэ газетэдэ гараһан статья тухай мэдээсэлые американска корреспондентнүүд Москваһаа эльгээһэн байна. Тэрэниiень нью-йоркскэ газетэнүүд толилһон байна. Айова штадта хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй делегациие советскэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй эльгээхээр бэлэн байһан тухай дурсагдаһан статья соо бэшэгдэһэн байна. СССР-эй ба Айова штадай бэе бэедээ иимэ делегацинуудые эльгээлсэхэ тухай «Де-мойн реджистер» газетэ һаяхан дурадхаһан байгаа.

Ассошиэйтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, «Де-мойн реджистер» газетын редактор Лорен Сот иигэжэ мэдүүлээ. Айова штадһаа зохихо делегациие томилходо бэрхэтэй бэшэ байна. «Хэрбээ иимэ делегациие эльгээхые бидэндэ дурадхаа һаань, энэ аяншалга хэхээр бэлэн байһан мэргэжэлтэдые хахад часай турша соо тодолон оложо болохо байна.

Манай һанамжын ёһоор, иимэ делегациие айовска хэдэ хэдэн фермэнүүдэй шадамар гахайшад ба шадамар малшадһаа, мүн Эймсдэхи хүдөө ажахын туршалгын станциин гурбан гү, али дүрбэн хүнһөө, тэрэ тоодо хүрьһэ шэнжэлхэ агрономһоо ба орооһото культурануудай талаар мэргэжэлтэй агрономһоо бүридүүлжэ болохо байна».

«Де-мойн реджистер» газетын мүнөөдэрэй түрүү бэшэгэй гол удхые «Нью-Йорк таймс» толилһон байна. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: «Редакционно статья соогоо бидэнэй дурадхаһанай ёһоор, фуражна малажалай американска арга методүүдтэй танилсахын тулада Айовада делегаци эльгээхые ородуудай хүсэжэ байһанда бидэнэр баясанабди.

Гүрэнэй департамент хадаа болгоомжогүйдэн ородуудта арсаһан харюу үгэхэгүй бэзэ гэжэ бидэнэр найданабди. Хэрбээ Россиһаа хүдөө ажахын хэдэхэн мэргэжэлтэдэй ерэхыень манай агууехэ ба хүсэтэ ороной арсаа гээшэ һаа, тэрэнэй дэмы айдаг байһыень харуулха һэн.

Ородой делегаци Айовада ерэг лэ, мүн айовска делегаци Россида ошог лэ. Энэ хадаа хоёр орондомнай имагтал ашатай туһатай байха болоно».

Президент Эйзенхауэрэй мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, мартын 2. (ТАСС). США-гэй президент Эйзенхауэрэй дэргэдэ пресс-конференци мүнөөдэр болоо.

Малажалай талаар мэргэжэлтэдэй делегацинуудые США СССР хоёрой бэе бэедээ эльгээлсэхэ тухай «Де-мойн реджистер» газетын дурадхал тушаа өөрынгөө һанамжые хэлэжэ үгэхэ тухай корреспондентнүүдэй нэгэнэй гуйлтада харюусаха зуураа, президент Эйзенхауэр иигэжэ хэлээ. Баруун дунда талын штадуудай фермэнүүдтэ малажал эрхилэлгэтэй танилсахын тулада советскэ мэргэжэлтэдэй США-да ерэхэдэнь болохо байна. Миниин һанахада дэлхэйн элдэб районуудай хүнэй нюраараа уулзажа, дүй дүршэлөө халан абалсалга имагтал һайн үрэ үгэхэ байна гэжэ Эйзенхауэр мэдүүлээ. Би Советскэ Союзда ябахадаа советскэ хэдэн фермэнүүдые хараһан байнаб гэжэ тэрэ һануулаа. США-да хүдөө ажахын үйлэдбэриин ямараар табигдаһан тухай советскэ хүнүүд сэхээр һонирходог байгаа һэн гэжэ президент хэлээ. Тиигэбэшье, Холбоото Штадуудай хүдөө ажахые советскэ мэргэжэлтэдэй ерэжэ хараха ябадалда хэдэн олон бэрхэшээлнүүд тохёолдохо байна. Эгээл гол бэрхэшээлынь юуб гэхэдэ, американска хуули ёһон США-да ондоо тээһээ хүнэй ерэлгые хизаарладаг юм,—гэжэ президент тэрэ доро нэмэжэ хэлэһэн байна.

Даллесай Индо-Хитадта ерэһэн тушаа вьетнамска информационно агентство иигэжэ мэдээсэнэ

ПЕКИН, мартын 3. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент Ханойһоо иигэжэ дамжуулна:

Лаосто, Камбоджодо ба Урда Вьетнамда США-гэй гүрэнэй секретарь Даллесай ерээд ошоһониие тайлбарилха зуураа, вьетнамска информационно агентство иигэжэ заана. «Американска дай үүдхэгшэд хаана ошоноб, тэндэл эб найрамдалда ба аюулгүй байдалда гай түбэг тохёолдодог байна».

«Женевскэ хэлсээнэй баталагдаһанһаа хойшо энэ хэлсээнэй условинуудые дүүргэлтые таһалдуулха гэжэ американска империалистнуудай оролдодог байһаниинь мэдээжэ. Үнгэргэгдэхэеэ байһан һунгалтые таһалдуулха бэлэдхэл тэдэнэр мүнөө хэнэ, баодаевска армиие дайнда хэрэглэхын тулада тэрээндэ туһаламжа үзүүлнэ, сэрэгшэдыень һургана», гэжэ вьетнамска информационно агентствын мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

США-гэй президентын тусхай түлөөлэгшэ генерал Коллинсдо, мүн бусад хүнүүдтэ Сайгондо ошоод байхадаа Урда Вьетнамые американска база болгохо тухай Даллес заабари үгэһэн байна гэжэ агентство заана. «Индо-Хитадай сэрэгэй, политическэ ба экономическа ажабайдалда хиналта тогтоохые американска империалистнууд хүсэнэ» гэжэ мэдээсэлэй түгэсхэлдэ хэлэгдэнэ.

Даллесай Тайваньда ерэһэн тушаа

НЬЮ-ЙОРК, мартын 3. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, США-гэй гүрэнэй секретарь Даллес мүнөөдэр Тайваньда ерээд Чан Кай-шитай нюуса зүблөө хээ. Тэрэшэлэн, США-гэй далайн-сэрэгэй хүсэнүүдэй штабай начальник адмирал Кэрни, Номгон океандахи американска флодые командалагша адмирал Стамп, Тайвань шадар байдаг 7-дохи флодые командалагша вице-адмирал Прайд зүблөөн дээрэ байлсаа.

Мэдээсэл соо заагдаһанай ёһоор Бангкогто болоһон СЕАТО-гой зүблөөн тухай Даллес Чан Кай-шида хэлэжэ үгөө. Чанкайшистска бүлэгэй хабаадалгатайгаар «Зүүн-Хойто Азиин оронуудай договорой организациие» байгуулха түсэб энэ зүблөөн дээрэ Даллес дурадхаһан байгаа. Сэрэгэй суднануудые, самолёдуудые болон ехэ буунуудые США-гэй нэмэжэ үгэхыень Чан Кай-ши Даллесые гуйһан байна.

Корреспондентнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, «Формозые ба Пескадорска аралнуудые хамгаалха шухала гэжэ президент Эйзенхауэрэй шухалада тоолоод байгаа һаань, хамтаараа хамгаалха американо-националистска (чанкайшистска. — **Ред.**) райондо Куэмой ба Манцзу аралнууд оруулагдажа болохо» гэжэ зүблөөнэй һүүлээр Даллес мэдүүлһэн байна.

Холбоото Штадуудай ба гоминдановска бүлэгэй хоорондо үнгэрэгшэ жэлэй декабриин 2-то баталагдаһан «бэе бэеынгээ аюулгүй байдалые сахиха тухай договор» гэдэгые эсэслэн баталалгын грамотануудта Даллес ба чанкайшистска гадаадын хэрэгүүдэй министр мүнөөдэр гар табиһан байна. Тиигэжэ Тайваниие Холбоото Штадуудай эзэмдэлгые батадхаһан энэ «договор» хүсэндөө ороо гэжэ тоологдобо.

Энэ үдэшэ Даллес США-да ниидэн ороо.

Сириин ба Египедэй хоорондо хэлсээн баталагдаба

ДАМАСК, мартын 3. (ТАСС). Сириин хүтэлбэрилэгшэдтэй Египедэй национальна хүтэлбэриин министр Салах Салем гэгшын һүүлэй үедэ эндэ хэлсээнүүдые хэһэнэй эсэстэ харилсан туһалалсалга тухай сирийско-египетскэ хэлсээн мүнөөдэр баталагдаа.

Франс Пресс агентствын корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, Сириин гадаадын хэрэгүүдэй министр Халед Азем иигэжэ мэдүүлээ. Политическэ, экономическа ба сэрэгэй асуудалнуудаар Сири Египет хоёр хэлсээ баталба. Энээнтэй Арабска бусад оронуудай танилсаһанай һүүлээр хэлсээнэй текст Дамаскда, мүн Каирта нэгэн доро толилогдохо байна гэжэ тэрэ нэмээгээ.

ПАРИЖ, мартын 3. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондентын Дамаскһаа дамжуулһанай ёһоор, Египет Сири хоёрой хоорондо һаяхан баталагдаһан хэлсээн арабска гүрэнүүдэй аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха тухай урда тээнь баталагдаһан хэлсээс политическэ, экономическа ба сэрэгэй талаар бүри шангадхаха байна.

Санашадай мүрысөөн

Санаар БМАССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө болоһон мүрысөөн 5 үдэрэй туршада үргэлжэлжэ дүүрэбэ. Эндэ манай республикын һайндуранай спортивна обществонуудай 13 команда, хамта 180 спортсменүүд хабаадалсаа.

5 километрын урилдаанда эхэнэрнүүдэй дундаһаа М. Лубкова (ПВЗ) түрүү һуури эзэлээ.

40 гаран эхэнэрнүүд 10 километрын урилдаанда хабаадажа, түрүү һууриин түлөө эрид тэмсэбэд. Түрүүшын 5 километртэ Лубкова, Елизова, Марчук, Кудисова гэгшэд зэргэ шахуу түрүүлэн ябаһан юм. Эсэстээ санашан Л. Елизова («Спартак») энэ дистанцида түрүүлжэ, республикын чемпионой нэрэзэргэдэ хүртэбэ.

Эрэшүүл 18, 30, 50 километртэ урилдаа. Республикын чемпионой хүндэтэ нэрэзэргын түлөө санашад Ю. Михник («Локомотив»), Анненков («Искра») хоёр һайн амжа[...] нуудые туйлажа, шадабари мэрг[...] лээ харуулһан байна.

18 километрын мүрысө[...] Ю. Михник нэгэдэхи, Анненков [...] дохи һууринуудые эзэлээ.

30 километрын урилдаан заха[...] Энэ мүрысөөндэ нүхэр Анненков[...] рүү һуури эзэлээ.

50 километрын урилдаанда [...] ник түрүү һуури эзэлжэ, респу[...] кын чемпионой хүндэтэ нэрэзэр[...] хүртэбэ.

Эстафетнэ урилдаанда эрэшү[...] дундаһаа «Локомотив» общест[...] спортсменүүд, эхэнэрнүүдэй ду[...] һаа ПВЗ-гэй санашад шалгара[...]

Трамплинһаа һүрэлгөөр бол[...] мүрысөөндэ олон зон байлсажа[...] рэниие ехэ һонирхожо хараба[...] спортоор республикын чемпи[...] нэрэзэргын түлөө 10 спортсме[...] тэмсээ. Тиин мүрысөөнэй эсэст[...] Бобров (ПВЗ) 203 баллтай бол[...] чемпионой хүндэтэ нэрэзэргэ о[...]

Санаар хада руу түргэнөөр у[...] дан һолжорхо, мүн тиихэдээ б[...] шээл дабаха мүрысөөнүүдтэ[...] спортсменүүд хабаадаа.

Эхэнэрнүүдэй дундаһаа А. [...] чук («Медик»), эрэшүүлэй ду[...] һаа Соколов (ПВЗ) түрүү зэр[...] гараа. Санаар хада руу түргэ[...] уруудан буулгаар эрэшүүлэй ду[...] һаа нүхэр Л. Бобров (ПВЗ), эх[...] нүүдэй дундаһа Кваша («Локо[...] тив») гэгшэд шалгарба.

Мүрысөөнэй эсэстэ команд[...] рүү һуури ПВЗ-гэй «Локомотив[...] ществын спортсменүүд эзэлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Хада ру[...] наар түргэнөөр уруудан бууха м[...] сөөндэ эрэшүүлэй дундаһаа т[...] һуури эзэлһэн Л. Бобров (ПВЗ[...] «Локомотив»), 2. Эхэнэрнүүдэй [...] даһаа һайн амжалта туйлаһан [...] шан Анна Марчук («Медик») [...] байна.

А. Игумновай текс[...]
А. Мантаевай [...]
А. Кузнецовой фотону[...]

Малшадта концерт харуулагдана

Хэжэнгын аймагай Чесаныш долоон жэлэй һургуулиин һурагшадай уранһайханай самодеятельностиин коллектив һургуулидаа концерт харуулхаһаа гадна, мүн хүлын гүүртэнүүдтэ концерт табижа, малшадые ехээр һонирхуулна. Һаяхан һурагшад «Коммунизм» колхозой гүүртэдэ ошожо концерт табиба. Һурагшадай бэлдэһэн программада А. П. Чеховэй рассказууд, ород ба бурят[...] дай дуунууд оролсоно.

Мүн энэ колхозой комсомол[...] залуушуул «Сункурук» гэжэ нюр[...] ошожо, малшадта концерт хару[...] байна. Тэдэнэр Х. Намсараевай [...] хэшэн» гэжэ зүжэг табижа, м[...] дые ехээр һонирхуулба.

Ф. Хайдаш[...]

Үнэн ажалай үрэ

Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой малажалай 3-дахи бригадын малшан Б. Будаев ажалдаа ехэ оролдосотойгоор хандадаг юм. Энэ нүхэр даажа абаһан малаа тобир тарганаар ондо оруулхын, ашаг шэмыень дээшэлүүлхын түлөө түрүүшүүлэй дүй дүршэл хэрэглэн хүдэлмэрилнэ. Мүн бэлшээриеэ зоотехническэ заабариин ёһоор [...] лэжэ, малаа зүбөөр адуулна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Бу[...] 2000 шахуу ажалта үдэр олоо. [...] рээндээ 2500 түхэриг мүнгэ, му[...] ряа, мяха, һү ехээр абаа.

Мүнөө нүхэр Будаев КПС[...] ЦК-гэй январска Пленумэй ши[...] бэринүүдтэй танилсаад, үшөө [...] наар хүдэлмэрилхэ гэжэ шиид[...]

Ш. Гомбо[...]

Һонирхолтой уулзалга

Улан-Удын кооперативна техникумэй актова зал соо студентнэр, багшанар олооро сугларжа, гурбан революцида хабаадалсаһан хуушанай коммунист Иван Федорович Троновтой уулзалга хэбэ.

И. Ф. Тронов Сормовско хүдэлмэришэдэй забастовко ба феврал[...] буржуазно-демократическа ре[...] циин үдэрнүүд тухай, гражд[...] дайнай герой Сергей Лазотой ху[...] һан тухайгаа ехэ һонирхолто[...] хөөрэжэ үгөө.

Ф. Заболотск[...]

Оролдосотой киномеханик

Пыл Тобонович Доржиев 1951 онһоо хойшо Закаменай аймагай Санага нютагта киномеханигаар хүдэлмэрилнэ. Энэ нүхэр ажалдаа анхаралтайгаар хандадаг, аппарадаа гамтайгаар ашагладаг, жэжэ заһабаринуудыень өөрөө хэдэг заншалтай. Тэрэнэй ашаар Санагада кино харуулга нилээд һайжараа.

Нүхэр Доржиев шадаал һаа[...] танда кино харуулхые орол[...] бага, ехэ һуурин гэжэ илгангүй[...] но табидаг байна.

Оролдосотой ажалаараа энэ [...] механик олондо хүндэтэй бол[...]

В. Шагж[...]

Редактор Д. Л. ЛОБСАН[...]

Мүнөөдэр кино театрнуудта

Опера ба балетэй театрта — балет «Бахчисарайский фонтан» (20 ч.).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта «Опасные тропы» (10 ч. 30 м., 11 ч. 50 .. 13 ч.[...] «Эрнст Тельман — сын своего [...] (14 ч. 30 м., 17 ч., 19 ч. 30 м. [...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74. отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14. культуры и быта, промышленности — 34.05. местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00395. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 74[...]